

Korszerű könyvek.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik szám alatt), megjelentek és minden könyvárusnál kaphatók:

Rónák Vésze

Jó Távolgyi Titusz

Számos képpel díszített. 8-rét, 224 lap. — Ára 1 ft. 20 kr.

Vázlatok a betyáréletből a szegedi bünkrónikával.

összefüggésben

Tartalom:

1. A gyermek.
2. A gulyások.
3. A betyárok.
4. Az orgazda.
5. A pandur.
6. A kitanultság.
7. Az idegen kéz.
8. A szerető szív.
9. A részeg ökle.
10. Az igazságos Isten.
11. Ember határoz.
12. Isten végez.
13. A vadászok.
14. A násznép reggele.
15. Az uri társaság visszatérése.
16. A férj ebredése.
17. A nő ebredése.
18. A férj.
19. A váltság díja.
20. Samu és a felesége.
21. Egy vén asszony.
22. Maris a dolgozhoz fog.
23. A vérdíj egyik fele.
24. A bűnös fiu, és az apai szív.
25. Az események egy pont felé tartanak.
26. Harcz a betyárokkal.
27. Maris néni neki gyullad.
28. A szembeütés.
29. A vallatás.
30. A vérdíj másik fele.
31. Az értekezés.
32. A statarium.
33. A végrendelet.
34. Az ügyvéd.

Távolgyi Titusz.

Tavaszi levelek.

Beszélyek.

Tartalom: A vas ember. (Beszély.) A haszonbérlok. (Beszély.) A paradói kápolna. (Beszélyke.)

Második kiadás. — Ára 1 forint.

Távolgyi Titusz.

Az ezüst vitéz.

Regény a tatárpusztítás idejéből.

Négy kötet. — Ára füzve 4 ft.

Legújabb könyvek

melyek

Heckenast Gusztáv könyvkiadó által legújabb időben kiadó-hivatalában (Pest, egyetem-utca 4-dik szám) úgy mint minden könyvárusnál kaphatók:

Gr. Széchenyi István

fennmaradt munkái.

saját kézírataiból.

I. Hunnia. II. A buda-pesti lánchíd története. — A közlekedési bizottmány alkulása.

(Nyolczadrét, 246 és 264 lap) füzve 3 forint.

Gyógyszereszi gyakornoknak

kerestetik egy 4-6 gimnáziumi osztályt végzett fiatal ember, 3 évre minden fizetés nélkül **Jólsvá-ra** (Gömörmegyében).

1815 (8-3)

Maléter Albert, gyógyszerész.

A magyar általános földhitelrészvény-társulat (befizetett alaptőke tíz millió frt.)

5¹/₂ és 6⁰/₁₀-os záloglevelei,

melyek egy biztosságuk, mint kamatozásuk tekintetében a legelőnyösebb tőkehelyezésre alkalmasak, a napi árfolyam szerint kaphatók:

Pesten: a társulat főpénztárából (Thonet-udvar):

Wahrman és fia czégnél (Deák-utca);

A magyar részamítoló- és váltó-banknál (ezelőtt Malvieux C. J.);

A pesti banknál; — a franco-magyar bank váltóüzletében

Glatz, Holzwarth és Schubert uraknál (József-tér) és

és Fuchs J. udv. pénzváltó urnál, Deák Ferencz-utca, valamint

az összes vidéki takarékpénztárnál és bankoknál, melyek a fentnevezett értékpapírokra megrendeléseket elfogadnak.

1816 (2-4)

Regierung und Opposition.

Ein Beitrag zur Charakteristik der ungarischen Reichstags-Majorität.

(Oktav, 82 Seiten) geheftet 60 Kreuzer.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1872. (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Löwinger A. és Társa

papir-kereskedése

Pesten, hatvani-utca 6. sz., a „tanulóhoz“

ajánlja a következő alkalmi cikkeket:

Levélpapírok.

100 db. nével dombornyomat 50 kr.
100 levél és 100 boríték dombornyomattal 1 ft., 1 ft. 20 kr.
100 db. monogrammal színnyomattal 1 ft. 40 kr., 1 ft. 80 kr., 2 ft. 50 kr.
100 levél és 100 boríték, mindkettő monogrammal 2 ft. 80 kr., 3 ft. 50 kr.
100 levél ezéggel, fekete nyomat 80 kr., 1 ft. 20 kr.
100 levél és borítékhoz díszes doboz adatik.

1 rizsma, 960 levél negyedrében, czéggel fekete nyomat 7, 8, 12 ft.
1000 boríték csöpű papírból, negyedré a czéggel fekete nyomatban 5, 6 ft.

Látogató-jegyek à la Minute.

Színes nyomtatban 100 db. finom fehér bristolpapír 50 kr.
100 db. finom színes karton 80 kr.
100 db. finom francia félfényű papíron 1 ft.
100 db. könyvomat finom kettősfényű vagy bristol papíron 90 kr.
Minden további sor 10 krral több.

Levélpecsét-bélyegek.

1000 db. arannyomatu 2 ft. 50 kr.
1000 » veres 2 ft. 75 kr.
1000 » domborbetűkkel két színben 3 ft. 75 kr.
Minden további ezer 50 krral olcsóbb.

Nagy választék mindenféle üzleti, jegyzéki és másoló könyvekben. — Nyomdalmunkak megrendelés szerint a lehető legelősebb áron. — Levélbeli megrendelések utánvétel mellett teljesíthetnek.

A fent elősorolt mennyiségekben kívül — kevesebb nem rendelhető meg. 1284 (4-4)

Dr. Pattison (7-7)

köszvényváltója,

a legjobbnak elismert gyógyszer a köszvény s csúszok minden nemei ellen, u. m.: arcz-, mell-, torok- és fogfájdalmak; továbbá fej-, kéz- és térdköszvény, tagzsugorlás, hátgerincz és agyek stb. fájdalmak ellen. — Egy csomag ára 70 kr., félcsomag 40 kr., és kapható Pesten: **Török József** gyógyszerésznél, király-utca 7-dik sz. alatt; Aradon: **Bokor Antal** gyógyszerész; Pozsonyban: **Henricl F.** gyógyszer. uraknál.

Titkos betegségeket, s tehetetlenséget, elgyengült férfierőt,

gyakori magömlések, sőt a végképeni tehetetlenséget katonai és polgári körökben sikerrel használt egyszerű módszerrel anélkül hogy a beteg hivatalában vagy életmódjában gátolatnak, minden igató szer nélkül bámulatos gyorsan és alaposan (sz. ujonnan keletkezett) 48 óra alatt) gyógyítja

Wells J. gyak. orvos és szülész, az itteni cs. kir. garnizon főkorházban kiszolgált ostromlóorvos, s a kir. természetudományi társulatrendes tagja minden alkalmatossággal egy titoktartás, mint a gyógyszerelőkhoz jól beosztott rendelő-intezetekhez Pest, Sebestyén-tér 4-dik szám 1-ső emelet. (s. „2 huszárhoz“ címzett kávéház felett), naponként reggel 7 órástól 10-ig és délután 1-4 óráig.

Férdek és hölgyek részére külön-külön vározsoba van

Díjjal ellátott levelekre leggyorsabban válasz, és kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. 1277 (8-12)

26-ik szám. Tizenkilencedik évfolyam.

Vasárnapi Ujság.

Pest, június 30-án 1872.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikal Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Csúpan Politikal Ujdonságok: Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 frt. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikal Ujdonságokk illetleg: Egy négyzet hasábrött petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Ooppelk Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 krajczár.

Hunfalvy János.

Hazai tudományosságunk egyik legkínőbb képviselőjének, kivel a külföld előtt is már több ízben becsületet vallottunk, Hunfalvy Jánosnak arczképét s életrajzát mutatjuk be olvasóinknak, kik öt kétségkívül régóta nélkülözök már a hazai jelességek ama képcsarnokában, melylyel a „Vasárnapi Ujság“ el nem fárad kedveskedni közönségének. De inkább akarjuk, hogy arczképeinkre azt kérdezze az olvasó: miért ily későn, mint azt: miért még ily korán?

Hunfalvy János született Nagy-Szálok szepesmegyei németajku faluban a Tátra magas ormainak tövében, 1820. jun. 20-dikán. Első oktatását a helybeli elemi iskolában nyerte. Atyja, noha egyszerű földmives volt, gondosan ügyelt nevelésére, gyakorolgatta a helyesírásban, számtanban stb. Ő, t. i.: noha felsőbb iskolába soha sem járt vala, mégis a megyei urakkal, mint falusi előjáró s egyéb minőségben gyakran érintkezett s velök társalognván, a latin nyelvet is megtanulta. Nagy-Szálok, a gróf Csáky-család egyik birtoka levén, bizonyos sérelmek miatt pört folytatott az urasággal s Hunfalvy atyja e pör ügyében többször járt Budán József nádornál, sőt Bécsben a királynál is. Világót látott ember volt, s tudott sokat beszélni a világról gyermekeinek. Ekkor még nagy bátorság kellett, kivált egyszerű földművelésben, ily utazásokhoz, de ő sem a földesúrtól, sem a megyei uraktól nem félt. Végre isjegyzéség jött létre, melynél fogva a helység 72,000 pengő frtort megváltá magát az uraságtól, akkor, t. i. az 1835-iki törvény előtt, még csak bizonyos időre, mi azután örökös váltsággá lett.

Nagyobbik fia már a tudós iskolát Késmárkon elvégezte volt, midőn János fia az elemi iskolát bevégezte. Jánost atyja valami mesterségre akarta adni, de a falusi iskola közzvizsgálata után Schneider volt hires

és kátholikus papok rábírták az atyát, hogy Jánost is Késmárkra küldje a tudós iskolába. János tehát 12 éves korában Késmárkra került s ott az akkori beosztás szerint az első s második grammatikai osztályt s az első syntaxist végezte, a tanárok mindjárt az első évi vizsgálaton nyilvánosan megdicsérték, s általában minden tanulmányból „eminentiát“ kapott. Azután Miskolczra került, hol az evang. gimnáziumban Némethy Pál tanár alatt a második syntaxist s a rhetorikát végezte. A Miskolczon töltött három év alatt leginkább magán szorgalommal tanulta, mert az Miskolczon nem adatott elő. Ugyancsak már Késmárkon a maga szorgalmából a francia és angol nyelvet is kezdé tanulni, s annyira vitte, hogy Miskolczon a francia nyelvből már leczkét is adott.

Miskolczról Éperjesre ment s ott a bölcsészeti, jogi és theologiai tanfolyamokat végezte el; az utóbbit már mint magántanuló, mert 1840-ben gróf Dessewffy Egied nevelőjévé lett, s így nem járhatott többé iskolába. Gr. Dessewffy házában alkalmá volt gr. Dessewffy Józseffel, gr. Dessewffy Ferenczcel, gr. Haller Ferenczcel stb. megismerkednie; továbbá Pulszky Ferenczcel is, kinek könyvtárából néhány becses könyvet kapott, melyek nagy befolyást gyakoroltak fejlődésére. Különösen történelmi munkákkal foglalkozott, Menou Egyiptomot tárgyazó munkájával, Gibbonnal, Heerenel stb. A történelmi tanulmányok mellett élénken érdeklődött a politika iránt is s szabad eszmékkel telve, sokat vitatkozott a konzervatív érzelmű grófokkal. Eljárogatott a megyei gyűlésekre is, hol akkor a vegyes házasságok kérdése volt napirenden, bámulta Ujházy László szabadszelleme szónoklátait. Gróf Dessewffy anyja csak a telet tölté Eperjesen, a nyarat ellenben Borsodban Vattán. Hunfalvy itt Szemere Bertalan, Nagy Gedeon akkori borsodi alispánnal ismerkedett meg s az utóbbinál ügyvédi gyakorlaton is volt, bár csak melleseleg.

Négy évet töltvén gróf Dessewffy házában, s ez alatt az eperjesi rabbitól a héber nyelvet is megtanulván, a protestáns theologiai vizsgát (can-

HUNFALVY JÁNOS.

didacticumot) tette le József superintendensnél, s ezzel 1845-ben Németszázba ment, hol a nyári szünidő alatt Greguss Ágosttal együtt bejárta a Harz vidékét, Westfáliát s a Rajna-vidéket, azután félétvet a berlini egyetemen töltött, leginkább politikai és

év alatt bátyja Pál is ott volt, mint b. Podmaniczky Frigyes és Ármin nevelője, kik szintén a nyilvános iskolába jártak. Bátyja segítségével különösen a görög klasszikusokat, Homért és Euripidest olvasta. A görög nyelvet már Késmárkon kezdé tanulni,

történelmi meg bőségszerű tanulmányokkal foglalkozván; a tavaszi szünidő alatt pedig Hamburgon át Hollandiába és Belgiumba utazott, s a Rajnán felfelé déli Németországba ment, hol Tübingában töltött néhány hónapot. Az 1846-ki iskolaév vége felé Késmárkra hivatott meg az újonnan felállított második jogi tanszékre, hol bátyja Pál néhány év óta az első jogi tanszék tanára volt. Ezuttal azonban csak egy évig tanárskodhatott, 1848-ban az események természetesen őt is kiragadták nyugalmából.

Apró irodalmi dolgozatokat az „Athenaeum“-ban és Kossuth „Pesti Hírlap“-jában már 1840 óta írt. A Kossuth által életbeléptetett íparegylet megbízásából már földrajzot is szerkesztett, e kézirat azonban elveszett. 1848-ban több lapba írt, kivált a kassai magyar hírlapba s a pozsonyi német újságba. Tagja lett a városi képviselő testületnek s a megyei bizottságnak is s általában élénk részt vett a politikai vitákban és a választási mozgalmakban.

1848 elején Schlick elől Gömörbe kellett szöknie, Madocsányi Pál árvali főispán társaságában, de nemskára visszatért Késmárkra s ott maradt a világi fegyverlettel után is. Midőn Szepesmegye új főnöke, Máriássy Adam Késmárkra ment, Hunfalvyt mint felségserőt elfogatta, s Eperjesre vitette, hol 7 hónapig részint másokkal együtt, részint külön elzárva tartatott. Haditörvényességének el nem állították, sem kihallgatásra nem vonták, s később a kassai haditörvényesség intézkedésére szabadon bocsátották, de még öt hónapig Eperjesre internáltott, míg 1850. őszén Késmárkra ereszték, hol ismét tanítani kezdett. Egy évig háborítlanul tanított, de 1851 őszén a késmárki iskolát egy felsőbb rendelt váratlanul bezárván, öt hét múlva a sok kérésre azon válasz érkezett: a gimnáziumi osztályok megnyithatók, de a jogi tanfolyam zárva marad; Hunfalvy János hivatalától felfüggesztetik s rendőri őrizet alá helyeztetik. Újra ment küldöttség és folyamodvány Budára, egy évnél tovább tartott a huzavona, de a végválasz is csak az volt, hogy ő nem lehet többé tanár.

Még előbb a fogságban kezdete irni „Egyetemes történelmet“, mely 1850 és 1851-ben meg is jelent 3 kötetben. E mű, az első magyar világtörténet tudományos alapokon és alakban, méltó elismerést nyert; de az akkori hatóság eltöltötte használatát az iskolákban, mindazáltal maig összesen 7 kiadást ért. Ugyancsak 1851-ben folytak az akadémikusok a késmárki iskola átengedése iránt, Hunfalvy az Eperjesen tartott iskolai gyűlésen hathatósan felszólalt a protestáns iskolák autonómiaja mellett. Hihetőleg e fellépéséből magyarázható az ő elmozdítása, mely nem sokára bekövetkezett.

Hunfalvy tehát 1852. őszén elhagyá Késmárkot s egy évet Új-Becsén Reiser Lipót kereskedő házában töltvén mint nevelő, itt Leiningen gróf és volt magyar tábornok özvegyével ismerkedett meg s gyermekei nevelését vette át. Így Pestre került s most különösen a természeti tudományokkal és a földrajzzal foglalkozott. Irodalmi munkássága évről évre nagyobb lett. A „Család könyvét“ Greguss Ágosttal együtt szerkeszté, abba s más időszakos és folyóiratokba számos közleményt adott, stb. Négy évet töltvén Leiningen grófné házában, e nevelői működése után kizárólag az irodalomnak szentelvé erejét s megköszöntvén Budára költözött. 1861-ben a budai polytechnikumnál helyettes tanárává lett a földrajzi, statisztikai és történelmi szaknak, 1864-ben ugyanott rendes tanárrá, 1870-ben a m. kir. tudomány-egyetemhez hivatott meg, mint

az egyetemes és összehasonlító földrajz tanára. Mint tanár is teljes mértékben igazolta az irodalmi munkái után tudományos készülttségéhez kötött nem közönséges várakozásokat. Most, kizárólag választott tudományainak élve, az irodalmi téren is behatott s maradandóbb műveket hozhatott létre. Ezek közé sorozhatjuk „Magyarország és Erdély képeiben“ című dolgozatát, mely szép aczélmetszeti képekkel, Lange György kiadásában jelent meg Darmstadtban, egyszerű német és magyar nyelven. „A Magyar-osztrák állam statisztikájával“ és „Európa állami statisztikájával“ méltó helyet foglal el kevés számú jeles statisztikusaink között. Legnagyobb munkája azonban „A magyar birodalom természeti viszonyainak leírása“, mely első, uttörő s egyszerűsége mind oly munka e téren, melyet újabb tudományos vizsgálatok még igen sokára fognak elavulttá lenni. E nagy művét az akadémia megbízásából írta, mely őt már előbb 1858-ban levelező, majd 1865-ben rendes tagjává választotta vala. E mű sikere is bizonyosság arra, hogy tudományos művek előhozatalára a bizonytalan kimeneteli pályázatnál célszerűbb, ismeretes és megbízható tudósok megbízása. Az akadémia utóbb e művet a Marczibányi-jutalommal is kitüntette.

Nem kisebb fontosságu, szintén tudományos irányu működése a társadalmi téren is. Már 1869-ben képviselte Keleti Károlylyal, hivatalos kiküldetésben, hazánkat a Haag-ban tartott statisztikai nemzetközi kongresszuson; hasonló a jelen évben Pétervártot fog tartatni, hol ismét ők ketten lesznek hazánk képviselői. Részt vett Hunfalvy 1871-ben az antwerpeni geográfai (nemzetközi) kongresszuson s ott jelesül képviselte hazánkat és tudományosságunkat, s egyik szakosztálynak elnökeül is választott. A magyar közgazdasági kongresszus eszméjét is melegen karolta föl, tevékenyen működött annak előkészítésén s, elnökül választván, azt teljes buzgalommal és tapintattal vezérelte. Tevékeny része van egy magyar földrajzi társulat alakításában is, melynek ideiglenesen elnökevé választott s fog kétségkívül véglegesen is — mint legilletékesebb — megválasztatni.

Irodalmi munkásságáról számos kisebb-nagyobb, de kivétel nélkül becses közleménye tesz még tanúságot a „Budapesti Szemlé“-ben, hol az afrikai és az északi sarki újabb utazások tudományos eredményeit részletesen ismertette; az „Akad. Értesítő“-ben és „Értekezések“ közt, hol akadémiai felolvasásai foglaltatnak. Jelenleg dacára szeméi meggyöngülésének a földrajzi s térképi tanulmányok miatt, ismét egy nagy geográfai munkán dolgozik, melylyel hasonló műveinek koronáját akarja föltenni. Ez egy *Átalános (egyetemes) földrajz* lesz, mely évek óta már munkában van nála, s annyi elfoglaltatás közepette csak ideje és ereje helyes beosztásának köszönheti létrejöttét. Bizton várhatjuk, hogy a földrajzi tudomány jelen állásának összes készletének figyelembe vételével dolgozott mű nemcsak irodalmi munkának lesz díszére, de a külföld hasonló műtermékei közt is méltó helyet foglaland.

A tanúgy, tanári székén kívül is, buzgó s fáradhatlan munkái egyikét bírja benne. Mint a Buda-fővárosi iskolaszékek egyikének elnöke s az iskolatanács tagja buzgólkodik a népevelés ügyében. A legközelebbi választási mozgalmak közepette Buda-főváros közbizalma központi bizottsága elnökévé tette. Ennyiféle osztott munkásság, mindenütt alaposság, kitartás, buzgóság méltó a nemzet elismerésére, melynek mi e sorokban csak szerény tolmácsai lehetünk. —á—r—

Fejes Miska.

— Édes fiam mi bajod van? Ugyan kihez folyamodom? Valami ugy eltorzított, Anya szivem megszakítod. „Mit bánom én!“

— Pajtás, ha még szerethetnél, Megbánta már szörnyen tettet. Ugy sir, ugy ri te utánad; Még megöl a nagy bánat. „Mit bánom én!“

— Anak a ki elszerezte, Oda van már minden kedve. Verbe, fagyba nyomorítlan, Most lelték meg az ó kútban. „Mit bánom én!“

— Fejes Miska add meg magad! Hogy gyilkos vagy, ne is tagadd. Kezét, lábát megkötözve Ugy vessétek a tömlőcsebe! „Mit bánom én!“

Hiába kér öreg anyád, Hiába sir ifju babád; Felakasztanak téged holnap, Küldik leked a pokolnak — „Mit bánom én!“

Pászti.

Egy képviselő-választás Angliában.

(A Pickwick-iratokból.)

(Vége.)

A fogadó udvarán a „kék“ dícsőségnek és hatalmának félreismerhetlen jelei mutatkoztak. Egész csapat kék lobogót lehet látni, majd egy, majd két nyéllal, melyekre alkalmas jelmondatok voltak írva négy láb magas és megfelelő szélességű betűkkel. Volt ott továbbá négy sorban felállított kürtös, trombitás és dobos, kik embrül kiérdemlették napi díjaikat, különösen a dobosok, kik igen izmos fickók voltak. Több csapat rendőr, kék botokkal, husz választmányi tag kék övekkel és egy csoport szavazó kék szalagokkal. Választók lóháton, és választók gyalog. Volt ott egy nyitott négy lovas kocsis is, a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel számára; továbbá négy két lovas fogat, barátjai és elvtársai számára. És a zászlók lobogtak, a zenészek játszottak, a rendőrök káromkodtak, a husz választmányi tag civakodott, a választók lármáztak, a lovak dobogtak és a postaleányok izzadtak; és minden ember és minden dolog, mely itt össze volt gyülekezve, a tiszteletreméltó Slumkey-Halli Slumkey Sámuel, Eatanswill várhelység egyik jelöltje tisztességének, dícsőségének és hírnevének öregbítésére szolgált.

Hosszas és hangos éljenzés hallatszott, és a „Sajtószabadság“ jelszóval díszített kék zászló nagyszerűen lobogott, midőn a néptömeg megpillantá Pott ur sárga fejét az egyik ablakból; és világrendítő lelkesedés tört ki, midőn a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel lovagló csizmákban és kék nyakkendővel előlépett, megrázta az említett Pott kezét, és melodramai taglejtésekkel tanúsítá az „Eatanswill Gazette“ iránti végtelen halálját.

— Minden készen van? — kérde a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel Perker urtól. — Minden, édes sir, — felelt a kis ember. — Remélem, semmit se feleltek el? — mondá a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel. — Semmit, épen semmit, édes sir. Az utca-ajtónál husz megmosdatott ember áll, kikkel ön kezét fog szoritni, és hat nő, gyermekekkel karjukon, kiket önnek meg kell simogatni és koruk után kérdezősködni; kérem, édes sir, ügyeljen különösen a gyer-

mekekre, ily dolog mindig nagy hatást csinál.

— Gondom lesz reá, — mondá a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel.

— És különösen, édes sir, — mondá a gondos kis ember, ha megtehetné — nem akarom épen mondani, hogy elkerülhetlen szükségés, — de ha megcsókolná egyik kis gyermekét, igen nagy hatást idézne elő a népnél.

— Nem idézne elő épen oly hatást, ha ezt egyik választmányi tag vinné véghez? — kérde a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel.

— Tartok tőle, hogy nem; — mondá az ügynök, — ha önszemélyesen megtenné, édes sir, bizonyosan rendkívüli népszerűségre tenne szert.

— Nagyon jól van, — mondá a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel önfeláldozólag, — úgy hát meg kell lenni.

— Induljon a menet, — kiáltá a husz választmányi tag.

Az összegyűlt népség hangos éljenzései közt, a zenészek, rendőrök, választmányi tagok, szavazók, paripások és kocsik elfoglalták helyeiket. Mindegyik két lovas kocsiban annyi gentleman állt, mennyi elfért; Perker uréban Pickwick, Tupman és Snodgrass urakon kívül mintegy hat választmányi tag volt látható.

Egyszerre minden elnémult és megállt, midőn a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel ur kocsijába ült. Azután az egész nép hangos éljenzésben tört ki.

— Most kilépett! — mondá a kis Perker annál inkább felindulva, mivel álló helyéről semmit se láthatott.

Ismét még hangosabb éljenzés.

— Kezet szoritott az emberekkel! — kiáltá a kis ügynök.

Megint nagyobb éljenzés.

— Megsimogató a kis gyermekeket, — mondá Perker ur aggodalmasan megeve.

Riadó éljenzés rendíté meg a léget.

— Megcsókolta egyiket! — kiáltá magánkívül a kis ember.

Ismét ordítást.

— Még egyet megcsókolta.

Még egy földrengett éljen.

— Valamennyit összecsokolta! — kiáltá a lelkesült kis ember, s a menet megindult a tömeg fülhasító kiáltásai közt.

Hogyan és miképp keveredett Pickwick ur a másik menet közé, s miképp keveredett ki ismét az ebből származott zürzavarból, azt annál kevésbé kísérhetjük meg leírni, mivel kalapját egy sárga zászlónál már jó előre szemeire, orrára és szájára leittötte. Ő csupán annyit említ, hogy midőn egy pillanatra szabadulhatott kalapjából, vad és dühös arezokat, nagy portelleget és egy viaskodó csoportot látott maga körül. Egy láthatatlan hatalom lekényszeríté őt a kocsiról, sőt öklözésbe is keveredett; de hogy kivel, hogyan, és miért, azt nem képes elgondolni. Azután érzé, hogy hátulról fölhúzzák őt néhány lépcsőre, s midőn kalapját véglegesen helyreigazíthatá, látta, hogy barátai közt van, a baloldali központján. A jobb oldal a sárgák s a központ az elnök és tisztjei számára volt föltartva; kik közül az egyik — az eatanswilli követ baktek — egy óriási csemettyével iparkodott a csendet helyreállítani. Fizkin Horatio ur s a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel pedig szívökre tett kézzel és mosolygós arccal hajtogatták magukat a tért ellepő és hullámozó fejtenger felé, melyből oly kiabálás, sikoltozás, füttylés, mormogás és piszaggés hangzott fel, mi egy földindulásnak is becsületére vált volna.

— Amott van Winkle, — mondá Tupman, megfogva barátja karját.

— Hol? — mondá Pickwick ur, fel-

rakva szemüvegét, mely szerencsére zsebében volt.

— Ott — mondá Tupman ur, ama ház tetején. S csakugyan, egy cserépfedél ólom ereszeiben ült kényelmesen Winkle ur és Pott asszonyság két széken, és a megismerés jelétül zsebkendőiket lebegtették, mely bókot Pickwick ur csökvetéssel viszonzott.

Az ünnepélyek még nem kezdődtek el, s minthogy egy tétlen néptömeg rendesen hajlandó a tréfára, ezen ártatlan esemény is elég volt azt neki megszerzeni.

— Oh! vén bűnös! — kiáltá egy hang, — még te is a leányok után kacsintgatsz?

— Oh! tiszteletreméltó aggastyán! — kiáltá egy másik hang.

— Főlrakja szemüvegét, hogy férjes nők után nézhessen, — mondá egy harmadik.

— Sőt intett is neki apró szemével, — ordítá egy negyedik.

— Vigyázz jobban nődre Pott! — mondá egy ötödik, s erre hangos kacaj hallatszott.

Pickwick ur rendkívül méltatlankodott, midőn e megjegyzések mellett nemcsak önmagát egy vén kecskebakhoz, s még más egyebekhez hallá hasonlítottatni, hanem azt is tapasztalnia kellett, hogy sértegető reflexiókat tesznek egy ártatlan nő becsületére; azonban minthogy épen azon pillanatban esendet parancsoltak, tartóztatá magát, s csupán egy szárnalmas pillantást vetett e félrevezetett lelki népre, mire azok még hangosabban kacagtak.

— Csendesség! — kiálták a lordmayor segédei.

— Whiffin parancsoljon csendet, — mondá a mayor magas hivatalához méltó fenséggel. E parancsolat következtében a baktek még egy nagyot csemett, és egy gentleman a tömegből felkiáltott „zsemlyét“, mire ismét nagy kacaj támadt.

— Uraim, — kiáltá a mayor oly hangosan mennyire csak hangjától kitelt, — uraim, Eatanswill várhelység választó polgárai! Azért gyűltünk ma össze e helyen, hogy egy képviselőt —

Itt a mayort ismét egy „hang a népből“ szakítá félbe, mely így kiáltott:

— Éljen a mi mayorunk, és soha se hagyjon föl a szegkövacs mesterséggel, mi által pénzhez jutott.

A szónok polgári foglalkozására tett eme célzás viharos éljenzéssel fogadtatott, mely a szüntelen csemettyezés kíséretében végkép megakadályozá a hallgatóságot, hogy a szónoklatból valamit megérthessen, kivéve a végzőket, melyekben megköszöné a gyülekezetnek, hogy oly nagy figyelemmel és nyugalommal hallgatták meg szavait. E hálanyilatkozat ismét oly viharos éljenzést szült, mi egy negyedóra múlva is csak alig szünt meg.

Erre egy sovány magas ur, igen kemény fehér nyakkendővel — miután több ízben fölcsólitatott a nép által „hogy egy kis gyereket küldene haza, mert hangját talán vánkosa alatt felede“ — fölkeré az eatanswilli választókat, hogy egy alkalmas egyént nevezzenek meg, ki a parlamentben jogaikat védelmezze. S midőn azt mondá, hogy ez Fizkin Horatio esquire volna, Fizkin-Lodgeból, Eatanswill közelében, a Fizkin-pártiak éljeneztek, a Slumkey-pártiak pedig oly hangosan és hosszasan nyilatkoztak rosztalásukat, hogy beszéd helyett akár bohóc-dalokat énekelhetett volna, a nélkül hogy valaki észreveendette.

Miután Fizkin Horatio esquire barátai élvezték diadalukat, egy veres arcú és epés kinézetű kis ember lépett elő, hogy az eatanswilli választók képviselőjeül a parlamentben egy illő és alkalmas egyént ajánljon, és igen folyékony beszédet mondott

volna, ha nem leendett annyira epés, hogy még inkább kellett növelnie a néptömeg tréfás hangulatu kedélyét. Néhány apró virágos mondat után eleinte szemrehányást tón azoknak, kik őt félbeszakították, azután megfenyegeté a választókat, mire oly látma támadt, hogy kényszerítve találá magát, érzelmeit csupán komoly taglejtések által nyilvánítani, a mit csakugyan meg is tón, s aztán helyét átengedé segédjének, ki egy fél óráig tartó írott beszédet olvasott fel, s nem engedé magát félbeszakíttatni, mert a szónoklatot beküldé az „Eatanswill gazette“-nek, s az „Eatanswill gazette“ azt a legutolsó szóig kinyomatá.

Aztán Fizkin Horatio esquire, Fizkin-Lodgeból Eatanswill közelében, lépett elő, s egy beszédet akart tartani a választókhoz, de alig kezdé el, midőn a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel által fölfogadott zenekar oly lármát csapott, melyhez képest a reggeli csak gyerekjáték volt; erre viszonzul a sárgák elkezdék a kékék fejét és hátát ütni-venni, a kékék pedig a sárgák kellemetlen szomszédságából menekülni akarván, ebből oly civakodás, birkózás, verekedés és lökdösés támadt, melyet mi ép oly kevéssé csendesíthetünk le, mint a lordmayor, noha ezen ur tizenkét rendőrnök szoros parancsolat adott a főzinkosokat elfogni, kik számszerint mintegy kétszáz ötvenen lehetnek. Ezen események annyira felizgatták Fizkin Horatio esquiret Fizkin-Lodgeból és barátait, hogy végre Fizkin Horatio esquire Fizkin-Lodgeból bátorkodott megkérdezni ellenfelét a tiszteletreméltó Slumkey-Halli Slumkey Sámuel, hogy vajlon a zenekar az ő parancsára játszik-e, mely kérdésre a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel nem válaszoltván, Fizkin Horatio esquire Fizkin-Lodgeból öklével megfenyegeté a tiszteletreméltó Slumkey-Halli Slumkey Sámuel, a tiszteletreméltó Slumkey Sámuelnek pedig erre fölfordult vére, és élethalál párbajra hívta ki Fizkin Horatio esquiret. A hagyományos szokások és rend e megsértése után a lordmayor még egy csemettyű hangversenyt parancsolt, és kinyilvánítá, hogy Fizkin Horatio esquiret Fizkin-Lodgeból, és a tiszteletreméltó Slumkey-Halli Slumkey Sámuelt maga elé fogja idéztetni, és megcsókolni őket, hogy kibékülnek egymással. E retentő nyilatkozat következtében mindkét párt barátai jónak látták közbe lépni, s miután három negyed óráig civakodtak, Fizkin Horatio esquire megbillenté kalapját a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel előtt, a tiszteletreméltó Slumkey Sámuel szintén megbillenté kalapját Fizkin Horatio esquire előtt; a zenekar elhallgatott, a nép annyira a mennyire lecsendesült és Fizkin Horatio esquire folytathatá beszédét.

A két jelölt beszéde, bár más tekintetben különbözött is egymástól, egyaránt magasztalta az eatanswilli választók érdekeit és érényeit. Mindketten fennhangon nyilatkoztak azon meggyőződésüket, hogy az egész világon nincsenek függetlenebb, önnevezetenebb, felvilágosultabb, hazafiasabb és nemesebb lelkű emberek, mint azok, kik reájuk szavazni ígérkeztek; mindkettő azon sejtelmét fejezte ki, hogy az ellenfél érdekében működő választók bizonyos lelki korlátoltságban szenvednek, mely őket a reájuk bizott fontos kötelességekre tulajdonképen merőben képtelenekké teszi. Fizkin késznek nyilatkozott mindent megtenni, mit tőle kívánnak; Slumkey ellenben háttározottan nyilatkozta, hogy semmit sem teend, mi tőle kívánnak. Mindketten azt mondták, hogy az eatanswilli kereskedés, gyáripar és a város jóléte drágább lesz szivöknek, mint bármely földi dolog, és

mindegyik biztosan merete remélni, hogy öt fogják választani.

A kezek fölemeltettek s a mayor a tiszteletreméltó Slumkey - Halli Slumkey Sámuel részére mondá ki a többséget. Fizkin Horatio esquire Fizkin-Lodgeból a szavazatok összeolvasását kívánta, mi azonnal meg is történt. Végül a mayornak köszönetet szavaztak ügyes és alkalmas viseleteért (melyet az egész választás alatt tanusított.) Azután a menet ismét az előbbi rendben megindult. A kocsi lassan haladtak tovább a nép közt s ez hangosan nyilvánítá tetszését vagy haragját, a mint szeszélye, vagy valódi érzelme magával hozta.

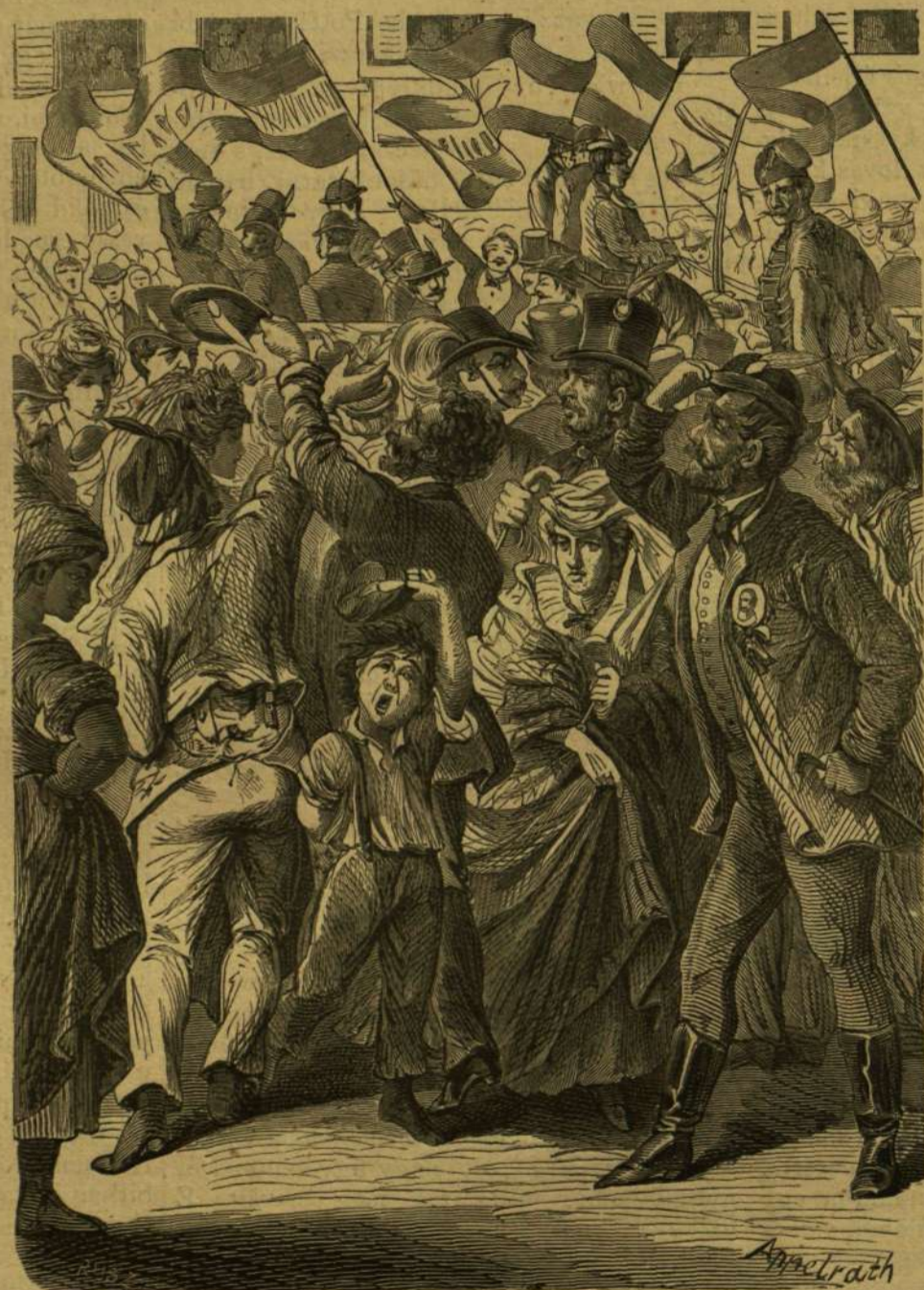
A szavazatok összeolvasása alatt a város lázas ingerültségben volt. Minden a legszabadelvébb és legnagyobb szerű módon ment véghez. A fogadókban a fogyasztási adó alá vetett cikkek igen olcsón voltak kaphatók, és az utcákon kocsi álltak azon szavazók részére, kik netalán hirtelen fejszédülést kapnának, mely járvány az egész választás alatt igen nyugtalanítólag uralkodott a választók közt, és sokan oly heves rohamokban szenvedtek, hogy öntudatlanul hevertek a kövezeten. Nehány választó szavazata még az utolsó napig se volt bejegyezve. Ezek oly előrelátó és pontosan számító emberek voltak, kiket eddigleg egyik jelöltnek argumentumai se bírtak meggyőzni, noha mindkettővel gyakori öszszefüggéseket tartottak. Egy órával a szavazatok összeszámolásának befejezése előtt, Perker ur kikergette magát azon szerencsét, hogy titkos tanácskozást tarthasson e mély belátású és hazafias férfakkal. — Megtörtént. — Felhozott indokai rövidke, de velősek voltak. A hazafiak egyhangulag szavazni mentek, s midőn visszatértek a tiszteletreméltó Slumkey - Halli Slumkey Sámuel meg volt választva.

A fővárosi képviselő-választások.

Buda-Pestnek a mult héten meleg napjai voltak. Az országgyűlési képviselők választásának fontos, de talán épen azért nálunk magyaroknál mindig viharos, izgatott idője megérkezett és vele tovaszállt a csend, a nyugalom és az egyhangú köznapi élet nemcsak a főváros népes utcáiból, hanem az ország többi részeiből is. Európa szárazföldének kevés országában vert oly mély gyökereket a parlamentarizmus (persze, vele együttjáró czafrangjával) mint épen Magyarországon, a hol pedig alig néhány év óta vagyunk annak valóságos élvezetében. Lázas izgatottság ragadja meg ilyenkor a társadalmi élet minden rétegét, a közérdek foglalkoztat minden egyes embert és minden más esemény — habár a legfontosabb volna is — teljesen háttérbe szorul: egyedül a képviselőválasztás tartja lekötve minden egyes várost, minden egyes helység — szóval az egész országot, az egész nemzet figyelmét. A ki Magyarországot, a ki Magyarország népét nem ismeri, fogalma sem lehet egy ilyen általános képviselőválasztási mozgalomról.

A műveltebb, fölvilágosultabb választók tisz-

teletreméltó komolysággal, az ügy fontosságának biztos tudatával s a szavazatukhoz kötött erkölcsi felelősség tiszta érzetével járulnak a választási urnához. De mennyivel nagyobb azok száma, kiket ösztönözni, sarkalni kell „legszentebb polgári joguk gyakorlására.“ Ezekből telik aztán ki az egyik-nevezett „ingadozó elem“, melynek egyik-másik elvhez való térítgetésében, csábításában a kortesek (a kiket nyilván az ő számukra találtak fel) oly nagy művészetet szoktak a képesek kifejteni. Fajdalom! a mi választásainknál még eddig nem az elv, nem a meggyőződés a fénytényező, hanem a kortes az ő mézes-mázos szavaival, ígéréseivel, néha (elég gyalázatl) borával és bankóival. Választások idején a kortes uralkodik a helyzet fölött; a kortes többet tehet, mint az okos beszéd, többet, mint az összes hazai sajtó intő, buzdító, hol szenvedélyes, hol higgadt szózata. A kortes ilyenkor valódi nagy hatalom, a melynek kezében élet és halál, képviselői mandátum és bukás van. Azt hinné az ember, hogy a főváros lakossá-

Jelenet a pesti választások alatt.

gának a vidékéhez képest magasabb értelmi fejlettsége, tanultsága és olvasottsága fölőlegessé tesz minden korteskedést, minden korteskedő tüntetést. Pedig dehogyan! Itt van ám igazán izgalmas élet a választások napjaiban, itt van ám hűhő de akkora, hogy ahhoz képest a vidék minden választási zaja kisszerűvé törpül. A kortesek hatalmas menetek élén, lobogó zászlókkal, zenével, ki-ki a maga jelöltjének a nevet kurjongatva s közbe-közbe hatalmas „Le vele!“, „Nem kell!“, „Vesszen!“ s több ilyen értelmű felkiáltást is megereszve, ha véletlenül valamelyik jámbor atyafi az ellenjelölt nevé merészelné megjelőznie. Az ilyen polgártárs, ha elég meggondolatlan volt illetén formán „elszólja magát“, okosan teszi, ha széttekint, hogy merre van a legközelebbi mellékutca, mert bizony könnyen megtörténhetik, hogy az ő jelöltje nevé az ellenfél a hátra találja fölírni, még pedig meglehetősen gorbomba vonásokkal.

A választás előtti, de főleg a választási napokon Buda-Pest utcáin nem egy, de 10—20

olyan jelenettel találkozhattunk, a melyet a melékelt rajz tüntet föl a főváros mindig legélénkebben és legzajosabban választó kerületének, a Terézvárosnak legnépesebb utcájából, a király-utcából. A választás napján, sőt a közbe eső éjjel is (jun. 19—20.) majd minden órában kortesek, választók és nem választók csapata vonult végig az utcán, hol Jókait, hol Radoczt éltetve. A hosszú menetet dalolva és ujjongva, többnyire roppant néptömeg kísérte, mely aztán még nagyobb lármát csapott, pedig legnagyobb része nem is választókból, hanem első sorban a minden hazafias ügyért lelkesülni tudó tüzes fiatalokból állott; az utócsapatot, mint rajzunkon is látható, nagyon vegyes társaság képezte. Tiszteességes öltözötü ur nők és választó polgárok, imitt-amott egy-két drabant, katona, suszterinas, munkások és napszamosok, nők, férfiak vegyesen, szóval egy nagy város társadalmának minden osztálya képviselve volt. A cipészinasok különösen fontos szerepet játszanak a választási élénkség, zaj és láрма előidézésében. Ők képezik a kóristák és statiszták tisztes osztályát. Ők szokták a jelölteket legbuzgóbban éltetni. Hanem sajtáságos, hogy valamennyi suszterinas mind az ellenzéki jelölteket élteti. Jaj a buda-pesti kormánypártnak, ha ezek a fiatal honpolgárok valami uton-módon háziurakká találnak avansziroznil (Akkora ugyan, meglehet, ők is higgadtabb spieszbüregrekké válnak.)

A főváros utcái ünnepies színt öltöttek. Mikor egy-egy kortesmenet valamelyik főtűczán végig vonult, a paloták és házak szépen kilobogóztak homlokzatát szebbnél szebb nők díszítették; az ablakokból nemzeti zászlók és tarka-barka szőnyegek lengedeztek, mindenütt viruló virágkelyhek s még virulóbb nő arczok mósolyogtak le az alatt elvonuló menetre; a műhelyek, műtermek, üzlethelyiségek és iskolák üresen maradtak, mert a ki csak tehetta, az utcákra ment, melyeket ünnepiesen öltözött emberek árja lepelt el. Kokárdáját, tollát büszkén hordozá mindenki s zenehangok és nemzeti hazafias énekek dallamai töltötték be a levegőt. A ferencz-, józsef- s kivált a terézvárosi választás helyiségeit folyvást sűrű, mozgó tömeg vette körül, kíváncsian tudakozódva az eredmény után.

Ilyen volt Buda-Pest képe a választások napjai alatt. De később, mikor a választások eredménye is köztudomásra jutott, kétféle oszlott az azelőtt együtt remélő, együtt vigadó polgárok tömege: a győző félnél megmaradt az öröm, a vídamság, míg a másik, a megbukott fél bánattal és keserőséggel telve tért vissza rendezési napra [foglalkozásához].

Sámi Lajos

Zwornik.

Az aldunai tartományokat Európa lóporos hordójának nevezi a diplomatia. Csak egy szikra kell neki, hogy fölrobbanjon s új arozót adjon Kelet-Európa térképének.

A világrázó háborúk ágyudőreje, s a választások zaja közt is áthallatszik egy-egy hang hozzánk onnan az Al-Dunáról, mely azt gyaníttatja, hogy oda alá vihar készül s tornyosulnak a fellegek. Csak hogy e fellegek már régen tornyosulnak, a fenyegető moraj évek óta tart, de az első menykő-csapás, mely a vihar kitörését jelezné, még mindig várat magára.

Azonban mindig van valami, a mi a kedélyeket feszültségben tartja s elkösziten bennünket arra, hogy ha a fegyveres mozgalom egyszer csakugyan megindul, az reánk, a tőszomszédra ne legyen meglepetés.

Ilyen most a zworniki kérdés.

Szerbia északnyugati része, az u. n. Macsva, stratégiai szempontból e hercegségnek valóságos Achilles-sarka. A Loszniczától és Leszniczától elvonuló széles határszöveg mindíg elégteleneknek mutatkoztak a tágas Jadar-völgy megvédésére. Az által, hogy az e völgyet fenyegető Szokol és Sabác várát a törökök Mihály szerb fejedelemnek kiadták, javított ugyan valami keveset a helyzeten, a mennyiben az első lerontattat, a második pedig teljes pusztlulásnak indult, s nemokára csak a romok fogják emlékeztetni a vándort arra a küzdelemre, mely a félhold és kettős kereszt között e helyütt századokon keresztül folyt s Szerbia szabadságharczára, melynek Sabác tanuja volt.

Ama 250 lábnyi hegyek, melyeknek nehezen hozzájárulható ölében az 1863-ban lebontott Szokol vára feküdt, északnyugat felé a Jagodnia hegyekkel vannak kapcsolatban, melynek előformái Zwornik boszniai erőddel szemközt meredeken nyulnak a Drina határvölgyéig. Ez előhegyek tövében fekszik Sachar török falu, melyet a szerbek Mali- (kis) Zworniknak neveznek.

Ez aránylag kicsiny és nyomorult falu már

értelme szerint Kis-Zwornikot legalább tartoznának kiüríteni. De biz azért nem olyan bevehetetlen ez a vár, bármint tartanak is a törökök felőle, s alig hihető, hogy regényes tornyai és bástyái csak néhány óráig is ellenállhassanak a mostani lövegek romboló erejének. De meglehet, hogy Zwornik nem is annyira mint erőd, hanem inkább mint katonai összpontosító hely bír fontossággal, míg Kis-Zwornik pompás szolgálatokat tehet a törököknek, ha esetleg át akarnák lépni a Drinát, ezt a szerb Rubikont.

Innen magyarázható meg Szerbia kiürítés sürgető magatartása a Törökország csökönysége.

Azonban Szerbia kormányát a stratégiai szemponton kívül még egyéb is vezérelheti. Kis-Zworniknak alig 300 lélekkel áll, tisztán török lakossága roppant mérvben üzi a dugarúságot Törökország és Szerbia közt, s így illusorissá teszi a nagy költséggel fenntartott egészségügyi határvonalat, mely arra volna hivatva, hogy a ragályos betegségeknek, járványoknak keletről behozatalát akadályozza. Törökország közegészségügyi állapota annyira rosz lábon áll, hogy az

nek. Ha bár a példák nem közvetlen közelünkben merítvék is, a tárgy érdekessége e miatt nem vesztit semmit értékeiből.

A nyelvek iránti fogékonyság az emlékező tehetség egyik kiváló sajátysága. Mithridatesről azt hagyta fenn a történelem, hogy az uralma alatt állott s 24 nyelvet beszélő nemzetek nyelvén egyaránt folyékonyan tudott beszélni. E tekintetben Mezzonfanti bibornok a legfeltűnőbb példa. Papságra készülvén, ezalatt a latin, görög, zsidó, arab, francia, német és svéd nyelveket sajátította el. Az olasz egyetemeken tanárkodván, folyvást nyelvésteti szünetedélyének szentelte magát, ugyanannyira, hogy 47 éves korában husz nyelven olvasott, s 18-at beszélt. 1849-ben halt meg, s ekkor már folyékonyan tudott beszélni, s hibátlanul írni hetven különböző nyelven. A „Vasárnapi Ujság“ első évi folyamában szintén ily csodás tehetségű férfiúról tétetik említés. S ez bennünket annyiban érdekeli, mert magyar volt, t. i. a magyar Diógenes Mentelli. Mezzofantit azonban még eddig senki sem haladta tul.

A szavakat megtartó emlékező tehetség a

Zwornik-vár a Drina mellett, a török-szerb határszelen.

régóta Eris almáját képezi Szerbia és a török Porta közt. Megfoghatlan az a heveség, melylyel birtokért küzdenek, s csakis onnan magyarázható meg, hogy Törökország e kis, jelentéktelen területnek nagy stratégiai fontosságát tulajdonít. Kaput képez ehely Szerbiából Boszniába és megfordítva. Maga Kis-Zwornik hadtanilag csak egy erődített hidó a szerb parton, tehát kiegészítő része Nagy-Zworniknak, e másodrendű török várnak, mely már Boszniaországban fekszik.

Ennek a Kis-Zworniknak kiürítését követelik a szerbek, mit a török kormány csak azért vonakodik megtenni, mert ezáltal Nagy-Zwornik sokat vesztené jelentőségéből.

Zwornik régibb történetéből csak annyit tudunk, hogy 1688-ban kapituláció után magyar kezébe jutott, de csak rövid időre. Savoyai Eugén már hiába kísérelt meg később bevenni, valamint hogy Hildburghausen herceg hasonló kísérlete 1737-ben tökéletesen csőtörtőközt mondott.

Lehet, hogy a töröknel e vár bevehetlensége hagyományyszerű hitrele talál, — de annyi igaz, hogy féltékenyen őrzik, habár a szerződés szigorú

attól való légmentes elzárkózás nagyon is indokoltnak látszik.

Az Al-Dunáról jövő hírek szerint a Porta Szerbiának kihívó modorban tett követeléseire azzal felelt, hogy Zwornik falairól kiszegedte az ágyukat. Szerbia, mely még nem látja elérkezettnek az időt, hogy a török fensőség utolsó nyomait is lerázza magáról, erre alább hagyott követeléseivel s most újra szélszélend uralg a két ország között. Hogy meddig? Isten a megmondhatója.

Az emlékező tehetség.

Ez a tehetség valami sajátyságos, rejtélyes talány. Néha ugyanazon egyéneknek gyöngö, más ízben és esetekben erős. Honnan van, hogy némelyek emlékező tehetsége csak bizonyos tárgyra szorítkozik, azontul nem terjed; honnan van, hogy néha valami nagy betegség bizonyos tárgyakat teljesen letöröl az emlékezet táblájáról? Olyan kérdések ezek, melyek valóban figyelemre méltók, s lapunk ismeretterjesztő keretébe szépen beill-

nyelvészettel egybeazonlított már nem olyan fontos, azonban e téren is tűnnek föl egyes ritkaságok. Egy ismert tudósról olvassuk, hogy négy nap alatt betűről betűre be tudott tanulni egy nagyobb napilapot. Forrásunk egy vak emberről tesz említést, ki a pap beszédét, a templomból kijövet szóról szóra lediktálta, miről meggyőződtek, diktálását egybeazonlítottva a lelkész kéziratával. Skaliger híres tudós hiba nélkül mondott el száz vagy több verset is egyszeri elolvasás után. Seneca egyszeri hallás után kétezer szót tudott elmondani. S mint ritkaságot említhetjük föl ezuttal a mostanában elhalt Prick alispánt, kiről a lapok azt írták, hogy a francia konzul francia toaszját, mely egy óránál tovább tartott, magyar fordításban hiba nélkül mondta el. Magliabechi, ki emlékező tehetségéről volt nevezetes, egyszer kemény próbára volt kitéve. Egy ur olvasás végett bizonyos kéziratot adott át neki, mely aztán kézzel kézre járva, egy pár hónap múlva elveszett. A tulajdonos hozzá folyamodott, hogy emlékezetéből írja le azt neki, s e nehéz feladatot hiba nélkül teljesíté, mi a kézirat visszakérülése

keblébe és mindazáltal sok milliók számára van még ott hely.

Queensland valóságos aranybánya, hol a szorgalom arányt terem; földje kitűnő, éghajlata a tropikus melegségtől a mérsékelt égvégig lehet, s megterem minden hasznos növényt; a kávé, tea, gyapott, cukornád, banán, ananász, citrom s narancsot a buza, kukorica, alma, körte, szőlő és sok más mérsékelt övi gyümölcs, flórája átkarolja az egész világot s oly változatosságot sehol sem lehet másutt találni; mert itt minden északnak megvan a maga növénye és örökös zöld itt minden növény. A mi nálunk gyenge növény, itt fáva növekedik. Itt egy napot tölteni a bushban leírhatatlan élvezet, a növényzet erős kábító illata, a sok különböző madár éneke, az enyhe lég s a tiszta kék ég, oly szép összhangzatot képez, melyet csak itt lehet teljes egyesületben találni, s mely Queenslandot elfeledhetlenül teszi a vándor lelkében.

Sz. Török János.

Uri kényelem.

„De mit is csináljon az ember ebben az átkozott melegen! — gondolta a londoni állatkert egyik vén macskája, s magát a rajzunkon látható kényelmes helyzetbe tette, a kettőre elvált föl s alá hullámozó néptömeg nem csekély mulatságára. Május végnapjaiban még a „ködös Albion“ fővárosára is oly rekkenő meleget árasztott a nap, hogy ember, állat egyaránt érez nyomasztó, lankasztó hevénél súlyát s menekült ki-ki a merre tudott a majdnem lózává lett köztömegek közül. London lakossága ilyenkor több ezer főre menő csoportokban keresi föl a város terjedelmes parkjait és mulató-kertjeit, de legfőképpen a világhírű „Zoological Garden“ (állatkert) térsélységeit. Azt a néhány penny-t, melybe a belépti díj kerül, az okos angol sohasem sajnálja oly élvezetes és tanulságos mulatsággá, a melyben a gazdag állatgyűjtemény megtekintése által ott részeshülhet.

A mult havi forró napokban tehát ismét sok látogatója volt az állatkertnek és akkor történt meg az a furcsa eset, hogy egy vén maczka, megirigyelve a majmok dícsőségét, mint a melyeknek tulajdonságát mindig legtöbb nézője szokott lenni, kapta magát s a nézők legnagyobb részét a maga kettrecéhez hódította.

E nagy fontosságú esemény megerdemi, hogy a londoni lapok után mi is megörökítsük. A dolog így történt. A nap forrón, majdnem égetőn lövelte alá a magasból fénysugarait. Az állatkert gyönyörű fáit és virágait lankadtan csüggeszték le fonnyadt leveleiket s a szegény állatok nem tudtak hova lenni a roppant hőség miatt. Különösen a medvének sehogyan sem tűszett a mulatság. Bundája különben is több meleget tartott, mint a mennyire szüksége lett volna, hát még a nap! Fáradtan térforgott alá s fel kényelmetlen szállításán; nyelvét hosszan kilógatta s egyszerűen nagyokat mordult bosszúságában. Végre a felvigyázó megkönyörült a szegény maczkán s egy dézsa hideg vizet nyújtott be neki. No hiszen, őt sem kellett sokáig biztatni, hogy mit tevé legyen vele! A dézsát kétszer-háromszor körülsétálta, s mikor vette észre, hogy „tetőtől talpig“ aligha megfürödhetik benne, kapta magát s kényelmesen (már t. i. a milyen kényelmesen a szűk dézsába lehetett) hanyatt feküdt a vízbe. Volt aztán élvezet! A vén talpas pofáján szinte látni lehetett az öröm kifejeződését a nem remélt, de annál kedvesebb hűsítő felett!

A közönség pedig a mint észrevette, hogy a medve milyen különös pozitúrába vágta magát, ott hagyta az állatkert viszonglót bohóczeit, a fúrge majmokat s ezeknek szomszédságában a nevető henyákat, és futott a közelben álló medvékhöz, gyönyörködni a szokatlan és igen mulatságos látványban. E perczelt kezdve a vén maczkát lett nemcsak a nap, hanem a hét hőse is, mert azonnal mindennap őt bámulták legtöbben. És a medve — hibetlenség haláláig a sűrű látogatókért — ha nem feküdt is mindennap a dézsába, de legalább annyit megtett, hogy lompos talpait macska módjára a vízbe mártogtatván, oly ügyes mos-

kodást vitt véghez, a melyet azelőtt talán föl sem tettek volna róla. A londoniak maig sem győzők eléggé dicsérni a vén talpas ügyességét.

S. L.

Egyveleg.

** (Magyarország czimere.) Az „Archeol. Értesítő“-ben olvassuk: Mit nem csinálnak országunk czimerével! Mátyás király csak fenyegette a pápát, hogy a kettős keresztet megtriplázza, de vagy nem merte tenni, vagy sokkal nagyobb kegyelettel viseltetett birodalma ezen szent jelvényének régi alakja iránt, mintsem hogy azon változtatson. Mai nap a batorság sokkal nagyobb, és csinál magának kiki czimert, a mint tetszik. Nem rég egyik szakbarátunk megajándékozott a „Török Jenidgeszivarák“-nak (melyekből 100 darabnak 90 kr. az ára), czimlapjával, melyen a magyar czimer baloldalán hármast kereszt pillantunk meg. Így nem bánnak egy ország birodalmi jelvényével sem, mint nálunk. Félig tréfából, félig ezen botránnyert boszankodva jegyeztem fel az árvavármezei trafikok czimereit; egy-egy helységben két, háromféle czimer látható a szivárvány minden színében: sárga csikok vörös mezőn, zöldek fehéren, fehérek sárgán stb., természetesen a csikok száma a festő phantasiájától és kedvtőlésétől függ. — Ha idegen beutazza ez országot, mit gondolhat egy nemzetről, melynek félig hivatalos kirakátában ilyen lát. Itt ne az arisztokratikus érzület, ne az régiség iránti tisztelet-forogjon szemünk előtt,

Uri kényelem.

hanem az, mily kulturai fokon áll egy nemzet, mely maga ősrégi jelvényével így bánik! Észak-Amerika köztársaság, de azt hiszem, hogy ott minden ismeri a csillagos lobogót és tudja hánynak kell rajta a csillagnak lenni! Ne higyük, hogy minima non curat praetor, ki a kicsiny országos dolgokkal nem törődik, az bizony a nagyobbakkal sem fog sokat vesződni! Évek óta tart ezen cizmer-viszáls, az országgyűlésnek csak egy órátkellene e tárgyra szakítani, és az egyformaságot elrendelni, hadd szűnjék már egyszer meg e botránny, mely csak a legújabb időben keletkezett és mindinkább szaporodik, miután még ott is, a hol erre csakugyan kellene kis figyelemmel lenni, ezt semmibe nem veszik, hanem tudatlankra bízzák palladiumunk folytonos eltorzítását, meggyalázását.

/. (A török színügyről.) Az ozmán költők közt többen vannak, kik drámát írtak; némelyek ezen költők közül miniszterek és magas hivatalnokok. Az ozmánok közt nincs színész, és ezért bízzák az előadások szerepeit örményekre. A szindarabok a legtisztább és legrészebb török nyelven írvák, s azért rosszul esik az irónak, ha az örmények, — kiknek nyelvében sok a torokhang — a töröknyelv melódiaját teljes erővel nem adják vissza. A török szindarabok „csillag“ Karakatschian kisasszony.

/. (Egy bostoni ület.) Ackillrow John, szigoru puritán diakonus a legelső templomból, egyik nap megkívánja a tiltott gyümölcsöt, és a templom előtt elmenő egyik karékesen megcsókolta. Ez panaszt tett, és a törvényszék a kö-

vetkező ítéletet mondta: „Ackillrow John a nyakszirtre kap 50 vágást; mindkét füle levágatik; és így lesz három óra hosszú szégyenpadra kiállítva, s minden reá tekintő arcz egy bélyeget nyom reá és ezen szavakat mondja: „Gazember!“ (knave) ezután örökre el kell a várost hagynia.“ Így írja a „Boston Express“ márcz. 31.-ről, tudomásul mindazon vad fanatikusoknak, kiket a tudatlanok még mindig a vallás és szabadság barátainak rajzolnak.

○ (Tűzkutat.) A kínai birodalom Szent-tsuen nevé tartományában az ugynevezett „tűzkutat“ nagy számmal léteznek. E természeti tűnemény különösen a tatároknál sok babonás tévhitnek kútfeje, sőt Heller hittérítő állítása szerint hitfelekezet is van, mely az e kutak fölött néha elcsapó lángot imádja. A kutak vize salétromos só-tartalmú és a merre előmlik, vastag sülledeket hagy, melyet daczóra egészségtelen voltának a lakosok ételeikbe használnak. A kut mélyéből gyakran felcsapó kekes láng nem más, mint a víz párolgásából képződött, gáznemű lég meggyulása.

** (A lélekvándorlás.) Egy milliomos londoni bankár ama rögeszmében szenvedett, hogy az ő lelke halála után valamely löba vagy kutyába vándorol át, s így végrendeletében összes vagyonát az ottani állatgyűjteménynek hagyományozta. Közébb történt halála után a törvényes örökösök azonnal pört indítottak a nevezett társulat ellen, konstatálván, hogy annak egyes tagjai czélzatosan megerősíteni igyekeztek az elhunyt rögeszméjében, s több ízben megnyugtatták, hogy ha halála után kutyává lesz, ők bizonyos jeltől legott is ismernek, s örökösen a legjobb befeistekkel, ha pedig, lóvá lesz, a legpompásabb zabbal fogják tartani. És csakugyan lóvá lett.

** (Thiers érdemei és életmódja.) A francia köztársaság elnökeinek majd mindenfelől küldenek kitérítések. Közébb kíváncsiságból megbecsülték érdemeit. Ezek összes értéke, beleértve az aranygyapjas rendet, 28,000 frankot tesz. Csupán a Medjidie lemez, a szultán ajándéka, 5000 frankra becsültették; a persa érdemjel: az oroszlan és a nap 3000 frankra. — Thiers életmódjáról a következőket írják: Félkel reggel hat órákor a kertében sétálni megy; néha a palota parkjába kiko-csik; de e séta csak rövid s szobájába lép, hol d. u. egyig dolgozik. Villás reggelje nagyon egyszerű, még akkor is, ha vendége van igen rövid ideig tart. Hatig a nemzetgyűlésben szokott megjelenni. Nagyon kényelemmel, sőt némi fényvel ebédel esteli nyolcz és fél órákor. Vendégei ekkor sohasem hiányzanak. Estebél után fogad. E fogadások éjjelét

tartanak, s vendégei nem csodálhatják eléggé az öreg vidám, élénk kedélyét, de még inkább a fáradatlan testi erőt, mely sohasem hagyja el. ** (Thiers esernyője.) Thiers rendesen esernyővel szokott járni, bárhol megy, s midőn nemrég a versaillesi kir. palota egyik udvarában valakivel mélybe beszéde eredve, esernyőjét a rácsozathoz támasztotta, egy elegansul öltözött uri egyén oda lopózva, az esernyőt kirántotta s meg akart futamodni vele, a rendőrség azonban csakhamar elcsipte. A legközelebbi örömlőn kiűnt, hogy az illető egy előkelő angol s az esernyőt mint érdekes dokumentumot gyűjteménye számára akarta ily eredeti módon megszerezni. — Thiers értesülvén a dologról, szabadon eresztette az angolt s neki ajándékozta esernyőjét.

/. (Az európai színházak statisztikája.) Olaszországban van 348, Franciaország 337, Spanyolország 168, Anglia 150, osztrák-magyar birodalom 152, Németország 191, Oroszország 44, Belgium 34, Hollandia 23, Svájc 20, Svédország 10, Görögország 4, Törökország 4, Románia 3, Szérbia 1, és Egyiptomban 3. ** (Apróságok a talmudból.) Gould Baring nemrég zsidó mondákat tett közzé a talmudból, melyben sok érdekes dolog található. Így például: hogy Jehova, a zsidók istene — Ádámnak oly nagy termetet adott, hogy feje az égig ért. Sajnos, hogy a rabbin nem mondják, mi tulajdonképp az ég, és hol van. — A tudásfájának, mely a paradiso m közepén állott, oly széles törzse volt, hogy egy erős gyalogosnak is teljes öt évig tartott volna a megkerülése.

Melléklet a Vasárnapi Újság 26-ik számához 1872. jun. 30.

T Á R H Á Z.

Irodalom és művészet.

— („A politikai pártok.“) Bluntschli híres műve, magyar fordításban megjelent Heckenast Gusztávnál; fordította és jegyzetekkel kísérte Ballagi Géza. E munka nem áll valamely párt szolgálatában; ezéjla inkább az, hogy a különböző pártok jellemével és szellemével megismertesse az olvasót, s az igazság kipuhatóását elősegítse. Szerző a szabadelvűséget állítja a legfőbb helyre, de kijelenti, hogy sok dolog, a mit rendszeren szabadelvűnek tekintene, s hogy sok ember, a ki szabadelvűnek tartja és adja ki magát, a könyvben eszetelt eszménynek kevéssé felel meg; ő a többi pártok irányában is igazságos akar lenni, s igyekszik egy előnyeiket, mint hibáikat föltüntetni. A könyvcsaka a gondolkodó embernek kezebe adja a lélektani kulcsot, hogy annak segítségével önmaga képes legyen megérteni a különböző felfogásokat, s hogy azok közt magától eligazodhassék. Bluntschli munkája ellen sokan azt a kifogást tették, hogy az ugynevezett liberálisok nagyon is kedvökben jár, a radikálisokat ellenben tul szigorúan ítéli meg. De e hibát — ha ugyan elismerjük annak létezését — helyreütheti maga az olvasó, ha — miután figyelemzetve lón rá — önmaga megfigyeli, s levon a dicséretkéből és az oszálrálból annyit, a mennyit saját egyéni véleménye szerint levonandónak tart. Azon a hiányon, hogy a külföldi munka a mi magyarországi viszonyainkat nem veszi tekintetbe, az átdolgozó közbesszert jegyzetekkel igyekezett segíteni. A mostani választási korszakban kétszeresen érdekes könyvből egy pár kisebb cikket mutatványul lapunkba is átvesztünk, jelesen mai számunkba „A politikai pártnevek és jelvényekről“ szolt; s hiszszük, hogy a nagy tárgyilagossággal s tisztán tudományos elvek szerint készített munkának sok olvasója lesz a politikai pártviszonyok iránt oly nagy érdeklődéssel viseltető országban. A könyv 12 1/2 ivre terjed, s ára 1 frt 50 kr.

** (Sir John Bowring.) ki hazánk és irodalmunk ismertetése körül oly nagy érdemeket szerzett, jun. 13-án levelet intézett Londonból Kertbenyhez, melyben megköszöni, hogy Jókai műveinek első kötetét elküldte, s aztán ezeket írja: „Daczára, hogy már 80-as vagyok, hozzáfogok a gyönyörű beszédek közül egynehánynak lefordításához, s hiszem, hogy rövid időn egy kötetre terjedő válogatott beszélt közölhetek tőle. Mutatványt a „St. James Magazin“ hozand belőle. A humorisztikus elbeszéléseket felette szelleműsáknak és mulatóknak találom, csa hogy némely szójáték vagy élz nagyon is magyarul van arra nézve, hogy egy közönség s angol olvasó szája ize szerint le lehessen fordítani. Hanem azért megkísértjük.“

** (Munkács Mihály nagy képéről.) melynek „tépát készítők“ a tárgya, s mely jelenleg a londoni kiállításon látható, a kölni lap tudósítója ezeket írja: „Hogy itt egy hatalmas tehetség műve előtt állunk, senki sem tagadhatja. E tehetség azonban most nyilván súlyos fordulópontra áll, melyből vagy győzelmes röptel fölfelé, vagy féktelen nyomorúságba fog alászállani. Kettő közül egyik bizonyos. A középszerűség kényelmes középutja nem tudona ez erőnek.“

— (Strossmayer püspök) a zagrabi délszláv akademiának saját arczképét ajándékozta, melyet Rómában a híres De Angelis Amália festőnek festett. A kép életnagyságú s a püspököt karszékbe ülve tünteti elő, egy teremben, melynek egyik oszlopán czimere látható, a padozatot pedig horvát nemzeti színű szőnyeg fedi. Mint tudjuk, Strossmayer a délszláv akadémia védnöke. Hanem azért mégis furcsa, hogy valaki maga ajándékozta arczképét fölfüggesztés végett.

** (Heckenast kiadásában) megjelent Kossuth Lajos és Itház Dániel legújabb térképe egy lapon, stereoskop után készitve. A diszes kőrajz Rojfenstein és Röch bécsi műintézetében készült, s ára 2 frt.

** (Révess Imre „Figyelmesítő“-ből) ismét kettős füzet jelent meg az V. és VI. május-és júniusra. Legérdekes czikke „A vallásreform és a magyarországi protestans egyet“ Nagy Gusztáv sárospataki reform. tanártól, ki a hittudományi reformja mellett buzog a közérzületre és meggyőződésre hivatkozik, mely a dogmáktól elfordult s az egyházi élet megújodását a tanreform-

tól várja. Ugyancsak a protestans egyetlehez szolt hozzá Freeca Lajos; mig egy czikk Renan állítólagos fordulásától értekeznek. A tárca most is érdekes, kivált történelmi, kisebb közleményeket hoz; s az egész kettős füzet méltóan sorakozik megelőzőihez.

** (A „Szent-István“ társulat választmánya) Tárkányi Béla alelnököt biza meg az „Orangyal“ című s metszett képekkel ellátandó évkönyv szerkesztésével s külföldi nemes irányu regények fordításával; népiratok kiadásával pedig az Egri „Népujság“ íróit.

** („Kikelet.“) Költemény-füzér. Irta Hajgató Sándor. Második könyv. Nagy-Kanizsán, Wajdics József bizománya. Ára egy forint. — Czímében hordja zseong zöld voltának méntességét.

** (Drámaírási statisztika.) A nemzeti színház bírói bizottsága, mióta jelen szervezetében megalakult — vagyis 1868. január elejétől fogva a folyó év ápril 17-dikéig — 137 beadott eredeti színművet bírált meg, köztük néhányat újabb átdolgozásban is. Ezekből felolvasásra és bővebb tárgyalásra ajánlott 49-et, előadásra pedig huszonkettőt. Előadatok pedig huszat. — Ápril közepétől június 22-ig beadtak ismét nyolcz eredeti darabot, melyek közül egyet elutasítottak, kettőt („A légyott“ — ot Ábrányi Kornélról s a „Székely leányok“ — at Szigligetiről) előadásra ajánlottak; hét pedig bírálat alatt áll. Megjegyzendő, hogy a Teleki- és Karacsony-díjakat nyert akadémiai színművek nem kerülnek a bizottság tárgyalása alá.

** (A „Testvér“ és „Szabad Egyház“) ezen évnegyeddél megszűnnek, s a kettő helyét egy új napilap foglalja el, „Szabad Sajtó“ cím alatt. Deák-párti lap lesz, s az egyházi ügyekben a „Szabad Egyház“ által eddig követett irányban fog haladni.

— Sz. J. (Magyar hírlapirodalom 1872-ben.) A „V. U.“ 5., 6., 12., 15., 16., 18., 19. és 23-dik számában közöltek óta még a következő ez évben megindult hírlapokat és folyóiratot kell fölemlíteniük:

Szépirodalmi Csarnok rendkívüli folyama. (Pest.) Regény-folyóirat. Kiadja és szerkeszté Friebeisz Ferencz. Megjelen 8-adrét 20 füzetben. Előf. ára: egész évre 2 frt 50 kr., félévre 1 frt 50 kr. (Keletkezett az év elején.)

Nyitra. (Nyitra.) Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. Kiadó-laptulajdonos: a nyitri „Deák-kör“, fel. szerk. Nyáry Simon. Nyom. özv. Neugobaner né nyomdájában. Megjelenik minden csütörtökön 4-adrét fülvén. Előf. ára május hó 9-től december végéig 3 frt. 20 kr., szeptember végéig 2 frt., június végéig 80 kr. (Keletkezett május 9-dikén.)

Féjermegyei Közöny. (Székes-Fejérvár.) Vegyes tartalmu társadalmi hetilap. Kiadó-tulajd. Kubik Lőrincz; fel. szerk. Forster József. főmunkatárs: Moench Károly. Nyom. Szommer Imrénél. Megjelenik minden csütörtökön, ivret egy iven. Előf. ára: negydevenként 1 frt. (Keletkezett jun. 3-án.)

Megszűnt lap: Felőmagyarországi Szemle. (Kassa.) Megszűnt a 22-ik számmal május végén.

Közintézetek, egyletek.

** (A magyar tud. akadémia) június 24-ikén Csengery Antal elnöke alatt tartott ülésén Habererem Jonathán lev. tag tartott emlékbeszédet Edvi Illés Pál fölött, részletesen előadván a jó öreg életfolyamatát. Edvi Illés Pálról, ki a „Vasárnapi Újság“ legelső évfolyamainak is szorgalmas munkatársa volt, életrajz s halálakor hosszabb nekrológ jelent meg lapunkban, s így az emlékbeszéd adatai olvasóink előtt már ismeretesek. Az emlékbeszéd után az akadémia a folyó ügyek tárgyalására tért át. Többek közt elfogadta az igazgató tanács azon indítványát, hogy az akadémia évenként számadást terjesszen a miniszteriumhoz amaz őszegkek hovaforodításáról, melyek számára az országos költségvetésben megszavaztatnak. Elfogadták azon indítványt is, hogy az elnök közzönd levelet küldjön Bacsonyi irodalmi hagyatéka bekiadóinak Gyulán Pál, mint az akadémia támogatásával kiadandó „Budapesti Szemle“ szerkesztője, elterjesztése a Ráth Mór kiadóval kötött szerződést, mely szerinti a „Szemle“ mindenik hóban 14 ivnyi tartalommal fog megjelenni, s így évenként 80 — 90 ivet fog tenni. Ha az előzetők száma szaporodik, akkor havonként fog megjelenni. A „Szemle“ 1873. január 1-jén indul meg. Az akadémia elfogadta a szerződést.

** (A Kisfaludy-társaság) jun. 26-án tartá Toldy Ferencz elnöke alatt utolsó ülését a nyári szünet előtt. Három fölolvásás volt. Első: Szeberényi Lajos értekezése „A königinhofi kéziratról“ mely az ő-cseh irodalom egyik ereklyéje. A kézirat epiko-lyrikus költeményeket tartalmaz s 14 darabot foglal magában. Eddigél 1819-től 1861-ig hét kiadást ért. Mutatványul Szeberényi a „Jaroslav“ című nagyobb hősi költeményt fordítá le, mely a tatárok fölött nyert győzelmet énekli. Ezután Székács József Tegnérnek Győry Vilmos által fordított „Urvacsorai növendékek“ című idylljét olvasta föl. Az idyll tárgya a protestans egyház szokásos konfirmációjának leírása. Végül Szász Károly Lemoine André újabb francia költő műveiből olvasott föl nyolcz csinos költeményt. Az ülés a titkári jelentéssel végződött, melyet — a titkár Greguss Agos nem levén itthon (Oroszában volt mint képviselőjelölt) — Tóth Kálmán másodtitkár adott elő.

Egyház és iskola.

** (Egyetemi ünnep.) A pesti egyetem jun. 25-kén tartotta főnállásának szokásos évforduló ünnepét, mely az egyetemi templomban kath. rítus szerint tartott istentiszteletből, s az akadémia disztermben tartott közülésből áll. Az akadémia nagy terme szépen megtelt s a közönség figyelemmel hallgatta Toldy Ferencz értekezését „II. Mária magyar királynőről“, a hogy a tudós értekező Mária Terézia császárnőt titulálta. A fölolvásás után kihirdették az egyetemi pályázatok és az új jutalomtételek.

** (Iskolai vizsgák.) A pesti ág. hit. ev. főgymnáziumban az 187 1/2-ik tanévi nyári szigorlatok június 13 — 22-ig tartattak meg, s június 25-én volt az énekkel és szavallással összekötött iskolai zárünnepély. — A pesti reform. egyház tanintézetekének nyilvános vizsgái július 7-től 22-éig tartatnak meg; és pedig 7-én a más iskolába járó hely. hiv. tanulókat vallástani vizgák; 14-én az énekvizsga, 15 és 17-án az I-VI. gymnázium, 17-én a bölcsezeti (VII.) osztály, 18 és 19-én az I-III. éves theologusok, közben a magántanuló vizgák, 20-án szóbeli érettségi vizgák, 22-én a felső leányiskola vizgája. A jövő 1872/3. iskolai évre a beiratások október 1, 2, 3, 4-én történnén, a tanév okt. 5-én nyílik meg. A javítóvizsga szigoruan csak a beírás ideje alatt fogadtatik el.

** (Tisza Lajos.) közlekedési miniszter Háromszéken időzése alatt 1500 frtos alapítványt tett két székely ifju tanítására.

Mi újság?

— (A képviselőválasztások) veszik igénybe még folyvást országzszerre a közfigyelmet. Külön rovat alatt hétről hétre közöljük a „Vasárnapi Újság“-ban is a megválasztott képviselők névsorát pártállásuk szerint. Junius 28-án délig; midőn a sorokat írjuk, megválasztott összesen 288 képviselő; ezek közül jobboldali 188 (köztük 3 reformpárti, t. i. a kik a közjogi alapra nézve nem képeznek elenzéket), baloldali 100, köztük 25 szélsőbaloldali. A választások folyamáról részletes tudósításokat társalapunkban a „Politikai Újdonságok“-ban adunk, s így itt csak röviden említnék föl egy pár föltűnőbb esetet. Pestmegye eszentendrei kerülete egyike volt azon helyeknek, hol legnagyobb hévvel folyt a küzdelem. Gr. Apponyi Albert katholikus-párti és Ivánka Imre balközépi jelölt között 56 órán át szakadatlanul tartott a szavazás; mindkét párt tanyáján folyvást több zenebenda működött, s gőzhajók szállíták a választókat; a tömegek közt nem csekély volt az ingerültség, s csak a nagyszámu katonaság jelenléte akadályozta meg, hogy összeütközés nem történt. A szavazás, mely mint Pestmegye többi kerületeiben itt is titkosan karókkal folyt, gr. Apponyi részéredőlt el, 2566-ot, s így 380 szavazattal többet kapott, mint Ivánka, kinek pártja a választás alatt tapasztalt veszetéseket miatt óvatot adott be. — Bácsmegeyében a kernyajai kerületben Vojnicz Barnabás jobboldali és Pilaszanovics József baloldali egyenlő számu 1141 szavazatot nyerve, az elnök által új szavazás rendeltetett el. Az ellenzék ez ellen a jegyzőkönyvben észlelt eltérések indokából óvatot tett és visszavonult, mire

Vojnics közfölkialtással képviselővé kiáltott ki. — Nyitraiban a varbói választásnál nem-választottok inzultáltak a katonákat, kik a kődobás és lövöldözés után a tömegnek rugtattak, miközben két ember meghalt s három kapott nehéz sebet; egy távirat több halálesetet emlit. Hasonló sajnós eset fordult elő Rimaszécsen, hol szintén több emberélet esett áldozatul.

** (A királyt) augusztus elején Budára várják.

** (Külföldi tudósok Pesten.) Schiffner, orosz államtanácsos és a népregék legkitünőbb ismerője, e héten Pesten időzött a magyar népregék tanulmányozása végett s e tekintetben Gyulai Pállal értekezett; továbbá itt járt Wiedemann szintén orosz államtanácsos, a legkitünőbb osztály nyelv-tudós, ki hazai nyelvünket is jól ismeri; végre itt időzik a Buzsáki vendége Donner finn tudós, a helsingforsai egyetem tanára, ki már egy ízben meglátogatta fővárosunkat.

** (Türr István) a bajnai emlékoszlopot akarnak emelni buznagalmán elismerésül, melyet a Ferencz-esatorna ügyében kifejtett. A „F. Lapok” felteszi az önzetlen férfit, hogy a lelkesült bajnait tervek abbahagyására Rossini azon feleletével fogja rávenni, melyet a pesariainak adott, kik még életében hasonló megiszteltetésben akarták részesíteni: „Adjátok a szoborra ajánlott összeget — mondá a derék maestro — valamely köz-célra, velem pedig rendelkeztek bármikor, s én a főpiac talapzatára elevenen fogok földelni.”

== (Miklóssy színgyűjtő), ki most a budai színpadon rendez érdekes népszínműt és operette előadásokat, a télen megerősített társulattal Pesten szándékozik működni, s e célra a régi Lloyd-épület nagy termét vette ki. Fűrst is ajánlatot tett neki, hogy hetenként két előadásra a nagyszínház utcai Orpheum-féle helyiséget átengedi. Így hát még ez évben lesz Pesten magyar népszínházunk.

** (A bécsi világiállásra) hír szerint nem-csak a német császár, hanem az orosz czár, Viktor Emánuel, a török szulán, a persa sah és az egyiptomi alkirály is meg fognak jelenni. Mondják, hogy jövő évi július hóban az operaházban nem lesz szünete. Az udvari burgszínház is úgy fogja havi szünetét megtartani, hogy a társulat egy-egy részre a schönbrunni várszínházban tartandó előadásokat.

** (Tulságos pártbuzgalom.) A „Gömöri Lap” írja, hogy C. I. rimaszombati polgár egyik ellenparton levő társát párbajra hívta ki, s midőn az vonakodott a politikai véleménykülönbségből eredő párbajt elfogadni, C. két pisztolyt a hozzá menő, veszélyes fenyegetések közt akarta kényeszeríteni, de eközben a hatóságok följelentvén, vizsgálati fogságba helyeztetett.

** (Gr. Wenckheim Krisztina,) akit sokan Magyarország leggazdagabb leányának neveztek el, menyegzője alkalmával a már említett nagyszerű alapítványokon kívül a békési szegények közt az illető lelkészek által néhány száz ftot osztogatott ki. Ép oly bőkezűnek mutatta magát családai iránt, kiknek minden birtokán két napi szünetet engedvén, fejenként egy juhot és 5 itcze bort osztott ki közöttük Ezenkívül minden községben, hol birtoka van, népiünnepélyt rendeztetett, mely Békésen különösen élénk volt. Itt két dőkr ősi szokás szerint nyáron süttetett, 24 akó bor fogyasztott el. A fényes esküvő után az új pár külön vonaton Milano felé utazott.

† (Halálhíradások.) Gróf Teleki Miksa hosszas gyengélkedés után Kendi-Lónán (Erdélyben) meghalt. A környék az elhunytban önzetlen lelki jöltevőjét vesztette el. Testvére volt gr. Teleki Blankának, a pár év előtt elhunyt és országzserte ismert derék honleányának, és De Gerandoné gr. Teleki Emmának. — Hollák Ferencz volt förtörvényszéki tanácsos közelbél hunyt el Szászvároson 58 éves korában. — Dr. Liebhardt János, zirczistercei rendes tag, apát, ungvári főgymnáziumi igazgató, jun. 15-én hunyt el.

Megválasztott képviselők.

(Jun. 21—27.)

Jobboldaliak. Árvaországban: Zmeskál Mihály. **Tolnamegyében:** Döry József, Vizsolvi Gusztáv. **Borsodmegyében:** Pólya József, Divald Adolf, Majthényi Bálint. **Zalamegyében:** Kerkapoly Károly, Tolnay Károly. **Abaujmegeyében:** Bárczay József, Semsey Albert. **Nógrádmegyében:** gr. Forgách Antal, Pulszky Ágost, Muzslay Sándor, gr. Berchtold Arthur. **Nyitra megyében:** gr. Berényi Ferencz, gr. Szapáry Gyula, Tóth Vilmos, b. Vodianer Albert, Brogyányi Vincez, Tarnóczy Gusztáv, Ocskai István, Tarnóczy Béla, Buzinkay Pál, Kosztolányi Károly. **Gyöngyösön:** Pulszky Ferencz. **Hevesmegyében:** Kovács László, gr. Károlyi Gyula, gr. Szapáry Gyula. **Baranyamegyében:** Kardos Kálmán, Siskovics Tamás, Lejtényi Nándor. **Pécsen:** Taray Endre. **Zemplénmegyében:** Molnár István, Harkányi Károly, Szirmay Ödön, b. Sennvey Pál, Kazinczy István, Vecsey-Oláh Károly. **Selmecsvárosban:** b. Mednyánszky Dénes. **Miskolcz városban:** Horváth Lajos, Dalnoky Barnabás. **Borsodmegyében:** gr. Csáky Gyula, Ghiczey Samu, Brezovay László, Szepessy Gyula. **Gömörmegyében:** Máriássy Kálmán, Kuhinka István, Szentmiklóssy Pál, Szakáll Antal. **Arádmegyében:** Csemeghy Károly, Bohus Zsigmond. **Pestmegyében:** Madas Károly, gr. Apponyi Albert. **Ungyemgyében:** Ibrányi Lajos, Petrovay Ákos, Eöry Jenő, Nehrebeczky Sándor. **Sárosmegyében:** Hodossy Imre, Toszt Gyula, Szmercsányi László, Bujavics Sándor. **Bánó József, Hedry Ernő. Somogyemgyében:** gr. Hunyady László, gr. Fesztyetich Pál. **Marosszéchen:** Bothos Kálmán és Jeney József. **Felső-Fehérmegyében:** gr. Haller Ferencz és gr. Nemes János. **Bácsmegyében:** Szemző János, Schmausz Nándor, Somssich Pál, Vojnics Barnabás, Kármán Lajos, ifj. b. Rudits József. **Veszprém megyében:** Hunkár Mihály, Eötvös Károly, Szabadhegyi Antal, Molnár Aladár, gr. Zichy Manó. **Nagysinkszéken:** Eitel Frigyes és Schasser Frigyes. **Pápa város:** Zichy Antal. **Sárváros:** Éber Nándor. **Koloss:** Zeyk Károly. **Biharmegye:** Lipovniczky Sándor és Gozman János. **Belső-Szolnokmegyében:** Torma Károly. **Alsó-Fehérmegyében:** br. Kemény István. **Szepesmegyében:** Zsedényi Ede, gr. Csáky Tivadar, Jendrassik Miksa, Pest Imre, Hradzsky Antal.

Baloldaliak. Abaujmegeyében: Szentimrey Elek, Szathmáry Miklós. **Szabadka város:** Mukics Ernő és Varga Károly. **Tolnamegyében:** Simoncsits Béla, Hets Károly. **Nógrádmegyében:** Beniczky Gyula, gr. Degenfeld Lajos. **Zalamegyében:** Thassy Miklós. **Hevesmegyében:** Csávolszky Lajos, gr. Keglevics Gábor, Almássy Sándor, Horánszky Nándor. **Jásberény:** Sipos Orbán. **Baranyamegyében:** Jókai Mór, Vajda János, Simonyi Ernő, Helfy Ignác. **Pestmegyében:** Vidacs János, Földváry Mihály, Beniczky Ödön, Beöthy Lajos, Gulner Gyula, Jankovich Miklós, Degré Alajos, Battha Andor. **Hajdu-Nánás:** Oláh Miklós. **H-Szoboszló:** Csanádi Sándor. **Félegyháza:** Rátónyi János. **Nyitra megyében:** gr. Eszterházy István. **Gömörmegyében:** Ragályi Gyula, Máriássy András. **Gyulaváros:** Beliczey Rezső. **Krasznamegyében:** Boczászky Adolf. **Zemplénmegyében:** Matolay Etele, Szakácsy Dániel. **Halas város:** Szilády Áron. **Békés-Csaba:** Kemény Mihály. **Arádmegyében:** Mocsenyi Sándor, Stanescu Imre, Boncs Döme, Mocsenyi Antal. **Borsodmegyében:** Duka Ferencz, Ragályi. **Komáromváros:** Ghyecz Kálmán. **Nagy-Kükinda:** Csernovics Péter. **Sentes:** László Imre. **Somogyemgyében:** Körmeny Sándor, P. Szathmáry Károly, Mátyus Arisztid, Mednyánszky Sándor, Sréter Lajos, Horváth Sándor. **Komárommegyében:** Zámory Kálmán, Milkovits Zsigmond, Ghyecz Dénes. **Szepesmegyében:** Vécsey Tamás. **Seatharmegyében:** Domahidy Ferencz, Domahidy István, Csaba Gyula, Péchy Jenő, Galgóczy Sándor, Vallyi János. **Bélsésmegyében:** Karassay István, Eördögh Frigyes. **Bácsmegyében:** Vukovich Sebő, Tóth József. **Veszprém megyében:** Matkovich Tivadar. **Csongrádmegye:**

gye: Bogdy Sándor, Majthényi Dezső. **Biharmegye:** Beöthy Algernon, b. Simonyi Lajos, Nagy György, Farkas Elek, Román Sándor, Kozma Parthén, Gáspár András, Móriéz Pál, Csanádi Sándor, Baranyi Ágoston.

Nemzeti színház.

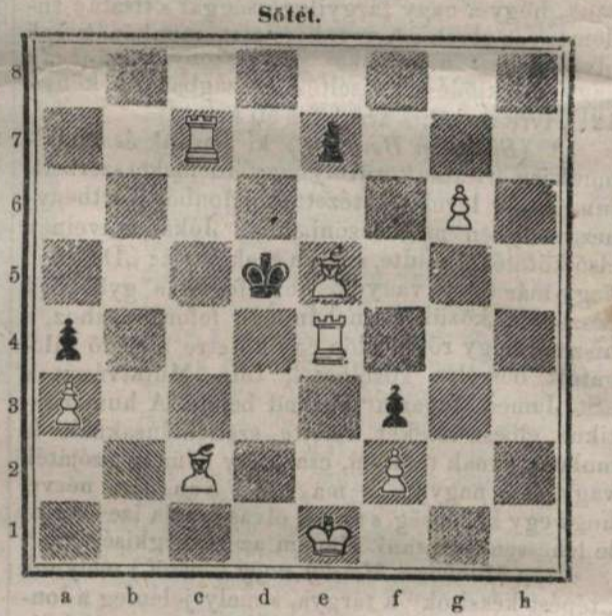
Péntek, jun. 21. „Könyves Kálmán.” Eredeti történeti dráma 5 felv. Irta Jókai Mór.
Szombat, jun. 22. „Figaro lakodalmá.” Vig opera 4 felv. Zenéjét szerette Mozart.
Vasárnap, jun. 23. „Két pisztoly.” Eredeti népszínmű 3 felv. Irta Szigligeti.
Hétfő, jun. 24. „A táncos.” Színmű 5 felv. Irta Birckpfeiffer S.; ford. Buloyovszky.
Kedd, jun. 25. „A windorói vig nök.” Vig opera 3 felv. Zenéjét szerette Nicolai.
Szerda, jun. 26. „Egy nő, ki az ablakon kitügrik.” Vigjáték 2 felv. Szerbe után magyarosította Somolki.
Csütörtök, jun. 27. „A troubadour.” Opera 4 felv. Zenéjét szerz. Verdi.

Szerkesztői mondanivaló.

— **M-r H.** A cikk megjött s használható is — vagy nálunk vagy máshol? az iránt csak jövő héten értesíthetjük. Kérjük új lakásának címét.
— **Z. Ezerszeg és Kiszállás.** A jelentések a választások eredményéről a hét folytán oly tömegesen érkeztek, hogy néhány — különben érdekes — részletes tudósítást ezúttal felre kellett tennünk. Szives értesítéseket azonban jövőre is elvárjuk és kérjük.
— **Debreczen.** P-i. Mégis az előbbi választottunk s az közelebből meg fog jelenni. A mi az elhanyagolást illeti, a panaszt majd megörösvöljük jövőre!
— **Pest. S. L.** Az a kis leány megénekléte ily modorban meglehetősen régi dolog. Egy új eszme, egy új hang sincs benne.
— **Pest. Str. A.** Hogy a nap és a hold azért szerencsétlen szerelmek s össze nem keletnek, mert, talán egyik zsidó, másik keresztény? valóban új és eredeti eszme; de oly bizarr, hogy ne mondjuk sületlen is egyszerűsmd, hogy párját kell keresni. A vers különben is roz.

SAKKJÁTÉK.

657-ik sz. f. — Pap Dezsőtől (Miskolczban.)

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

A 652-ik számú feladvány megfejtése. (Gérecz Károlytól Sárospatakon.)

Vil. 1. Vd8-d4 . . . c5-d4: 2. Hb5-d6 f . . . Ke5-d6: a) 3. Hc7-e8 matt. **Söt.** 2. 2. Fb6-a5: 3. Hd6-c4 matt.

Helyesen fejtették meg: Veszprém: Fülöp József. — Miskolcz: Czenthó József. — Gelsán: Glesinger Zsigmond. — Kecskemét: Galambos László. — Jászkeszén: Galambos István. — Keresztény: Kacsó Lajos. — Homonnán: Farkas Bertalan. — N-Szalontán: Kovács Albert. — Buda: Tarajassy Sándor és Magyar Antal. — A pesti sakk-kör.

TARTALOM.

Hunfalvy János (arozkép). — Fejes Miska. — Egy képviselőválasztás Angliában (vége). — A fővárosi képviselőválasztások (képpel). — Zwornik (képpel). — Az emlékező tehetőség. — Hajnuk és annak ápolása. — Pártnevék és jelek. — Ausztráliából, II, III. — Uri kényelem (képpel). — Egyveleg. — Tarház: Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyetek. — Egyház és iskola. — Miújság? — Megválasztott képviselők. — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

Felölő szerkesztő: Nagy Miklós. (L. magyar-utca 21. sz.)

Duschel József
óra-gyártó Pesten,
váci-ut 20-ik szám,
a legnagyobb választék mindenféle órákban
gyári árszabály szerint. 1300 (6-8)
Árjegyzékek kívánatra ingyért küldetnek meg.

Moll Seidlitz-pora.
Ezen porok, rendkívül s legvalószínűbb esetekben megpróbált hatóságok által, minden az eddig ismert házi gyógyszer felett elvitatlanul az első helyet vívták ki maguknak; melyet ugyanis, ezer meg ezer, a nagy császári birodalom minden részéből előtűnik fekvő köszönő-iratok részleges bizonyítatai igazolják, — hogy szokványos hasdugulások, emésztetlenség s gyomor-égetés; továbbá: göröcsök, vesebetegségek, idegbántalmak, szivdobogás, ideges fejfájalmak, vértulások, köszvényes tag-szenvedések, a meghörszrel hajlam, lépkör, folytatottó hanyinger stb. esetében a legjobb sikerrel használtattak, s a legtartósabb gyógyeredményeket nyújtottak.
Ára egy eredeti katulyának, használati utasítással együtt 1 ft. o. é.

Sósorszesz (Franzbranntwein).
A legmegbízhatóbb önorvos a szenvedő emberiség segítségére, minden bel- s külső loboknál, legtöbb betegségek, és sebesülések minden nemei ellen, fej-, tal- s fogfájalmak, régi sérvek, s nyíl sebek, rakfene, úszók, szemlobok, bénaság s a sérülések minden nemei ellen stb.
Egy üveg ára, használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-májhalzsir-olaj
(Dorsch-Leberthran-Oel).
A legtisztább s leghathatóbb gyógy-olaj Bergenből, Norvegiában (fel nem cserélendő a mesterségesen tisztított máj-olajjal).
A valódi dorsch-máj-olaj a legjobb sikerrel használtatik: mell- s tüdőbetegségekben, görvélly (Scropheln) s angol-kór (Rachitis) ellen. Meggyógyítja a legmakacsabb köszvény s csúszos fájalmakat, valamint idült bőrküteget.
Egy üveg ára, használati utasítással együtt 1 ft. o. é.

Raktárak a következő városokban léteznek:
Pesten: Török József gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik szám alatt. UHL JOZSEF (ezelőtt Steinbach) ur kereskedésében, granátos-utca.
Aradon: Tones T. és Társa. Hőgyész: Rausz J. özv. Illokon: Kemper L. özv. Jolsyan: Maletter Béla. Kaposváron: Kohn Jak. Kassán: Novelly és Hegedűs L. Keszmarcon: Genersich A. Kis-Várdán: Balkányi F. Kolozsvárott: Wolf J. Köröczváron: Forster Imre gyógyszer. Csacsinovits Istv. és Bründl J. Léván: Boleman E. Losonczon: Geduly Alb. Lugoson: Schiesler A. Magyar-Ováron: Antoni. M-Ujvárt: Ujváry J. Marosvásárhelyen: Bucher M. Miskolczon: Pasleiner F. Forly és Tömlő. Mitrovitzon: Kerstonovics A. Mohacsan: Pyrker L. Monoron: Felföldy Kálm. Moorott: Kranzel özevgye. Munkacsan: Gottier L. és Köstenbaum N. Nagyváradon: Haracek J. Nagyváradon: Kiss Samu és Jánky A. N-Becskeken: Böhm Izrael és Weisz Hermann. N-Kanisán: Lowák Károly, Rosenber Fr., Belus és Fesselhofer. N-Károlyban: Schöberl C. M-Kikindán: Kissinger M. és Damjanovits T. N-Szebenben: Müller C. N-Szombat: Stanzel H. Nyitra: Otto Gusztáv.

Árleszállítás.
Wheeler és Wilson-féle
varrógépek — Manufacturing — Kompagnie
New-Yorkban,
van szerencsájuk ezennel köztudomásra juttatni, hogy gyártmányaik árait leszállították, s hogy azok csakis a magyar koronaországok képviselőjénél
OHM C. O. Pesten,
József tér 15-ik sz. alatt
kaphatók s rendelhetők meg általa a valódi s dicséretesen ismert családi varrógépek 70 ftól kezdve s feljebb. Ez alkalommal bátrak vezetésén nyugodtan, s óvunk mindenkit az efféle lelkiismeretlen varrógép-kereskedőtől, kik nem átalják vedmarkunkat s belyeágüket meghamisítani.
Illustrát árjegyzékek egész készséggel szolgáltatnak ki s küldetnek meg. 1290 (6-34)
Árleszállítás.

Előfizetési fölhívás
VASÁRNAPI UJSAG
és
POLITIKAI UJDONSÁGOK
1872-ik évi jul. — decz. folyamára.
(Ismeretterjesztő és politikai hetilap. — Az egyik számos eredeti képpel illusztrálva; a másik rendkívüli mellékletekkel bővítve.)

Előfizetési föltételek:
postai szétküldéssel vagy Pesten házhoz hordatva.
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt:
Félévre (július—december) 5 ft.
Csupán Vasárnapi Ujság:
Félévre (július—december) 3 ft.
Csupán Politikai Ujdonságok:
Félévre (július—december) 2 ft. 50 kr.
Egyes előfizetések legközönségben postai utalvány által eszközölhetők, a melyre bérmentesítésül csak egy darab 5 krajczaron bélyeg kívántatik.

Kedvezmény!
A „Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonságok” előfizetői a kiadó intézkedése folytán a jövő félévben is ugyanazon kedvezményben részesülnek, mint folyó év 1-ső félévi folyamában, t. i. az „Uj Regelő” című vállalatot, mely félévenként 12 füzetben (évenként 24 füzet) jelenik meg s válogatott érdekes regényeket tartalmaz, félévre 3 ft. helyett: 2 füzet rendelhetik meg. — Pest, 1872. június 16-án.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala.
(1-3) (Pest, egyetem-utca 4-dik szám alatt.)

Lőerejű oszlop-cséplőgépek,
valamint egyéb gazdasági eszközök raktára.
Alulírott közhírré teszem, miszerint nálam a külföldi leghíreseb gyárak által készített lőerejű cséplőgépek, — melyek egyszerűségök, könnyűségök s olcsó árúknál fogva leghíresebb ajánlatnak — folyton készletben tartanak.
Ezen gépek két erős vagy három gyengébb lő által hajthatók s naponta 150 nagy keresztet cséplenek, egyszerűsmd a szalmát hátulról kirázván, semmiféle toklaszt hátra nem hagynak.
Meghatározott árak loco Ó-Becsén 140 ftrtől 600-ig; 6 lőerejű, szállítható, tisztító-gépezettel, melynél a gabona rostáltan kijön, 1850 ft.
Minden raktáramon eladott gép előbb összeállították s érték egy évi kezesség vállalatik, kivéven azon esetöt hibákat, melyek vigyázatlanságból eredhetnek.
Nemkülönbön kaphatók kitünő szerkezetű cseh boronak, párja 81 ft.
Kovácsolt vaskék 12—18 ft., ehhez taligák 12 ft. — Ujabb minőségű kuroicza-morzsoló-gép 52 ft. — Kézi szecskavagók 50—81 ft. — Lőerejű szecskavagó 120—220 ftrig. — Fafűrészlők 2 lőerőre alkalmazhatók, melyek naponta 12 ót fáit vághatnak, 150 ft.
Raktáram létezik saját házammal Ó-Becsén, a hol is nevezett gépek megtekinthetők.
Krwarics Hugó,
gazdász és gazdasági gépezetek raktára.
1301 (7-9)

HETI-NAPTÁR.

Hónapi-és hetinap	Katholikus és protestans naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	Nap	Hold
Június					
30. Vasár	F 6 Pál emléke	F 5 Lucia	18 A 2 Leontin	24 B. Jerob.	4. p. 6. p. 6. p.
1. Hétfő	Theodorik	Tibolt	19 Judás, Thádé	25	98 53 4 6 8 2 39 35 0 56 2 54
2. Kedd	Sarlós B. A.	Otto	20 Illés	26	99 50 4 7 8 0 52 43 regg. este
3. Szerda	Kornél	Heliodor	21 Julián	27	100 47 4 7 8 0 64 41 1 41 5 12
4. Csüt.	Ulrik püsp.	Oseas	22 Özséb	28	101 44 4 7 8 0 76 20 2 11 6 17
5. Pént.	Vilmos apát	Czirilla	23 Zakariás	29	102 42 4 8 7 59 88 17 2 46 7 19
6. Szom.	Izaiás prof.	Ezajás	24 Janos szül.	30 S. Kor.	103 39 4 9 7 59 100 7 3 30 8 11
					104 36 4 10 7 58 112 13 4 22 8 55

Hold változása. ● Ujhold 5-én 7 óra 41 perczkor este.

LEDER TESTVEREK
balzsamosföld-dióolaj-szappana
 a bőr szépség- és egészségének ápolására.

Egy db. ára használati utasítással együtt 25 kr.

4 darab egy csomagban 80 kr.

A testi egészség és szépségének lényeges feltétele a mulhatlan kiválasztás az egészséges, gyengéd s puha bőr, azok gondos fenntartása tehát joggal sorozható a pipere egyik legfontosabb részéhez; s így semmiesetre nem mindegy az, hogy vajlon a használandó szappanok jók-e vagy rossz minőségűek.

Leder testverek, technikai vegysz- és elsőrendű gyógyszerek Berlinben, támaszkodva a tudomány tapasztalataira, főfeladatul tűzték ki maguknak tiszta olajjal, balzsamok s növényi anyagokból — a balzsamosföld-dióolaj-szappant, mely a pipere minden kiválasztásának tökéletesen megfelel — előállítani; e szappan egyáltalában minden káros vegyülettől ment, nevezetesen: az alkáli tartalomtól, mely legtöbbször másnémi kokusz-szappanokkal használtatik fel a legnagyobb mértékben, — s így a balzsamosföld-dióolaj-szappan méltán a leggyengédebb, s leghatékonyabbnak nevezhető különféle befolyások, úgy mint: hőmersek-valtozas, fagy s melegség stb. ellen; mindegyre puha-, gyengéd- s fehér arc- s kéz-bőr elnyerésére a legnyomatékosabban ajánlható.

A Leder testverek balzsamosföld-dióolaj-szappana, rózsaszín papírba csomagolva, s az itt látható bélyeggel zárva; s kaphatók a fentebbi gyáriárakon

PESTEN: Török József Jezovitz M. Scholz J. Kiss K. Sztupa G.
 gyszár a „sz. lélekhez“ gyszár a „Magyar városi gyszár“; gyszártár gyszártár a szé- király-utca 7. sz.; királyhoz“; a „kigyóhoz“; natéren.

BUDÁN: Udvari gyogy- Ráth P. Ó-BUDÁN: Bakats A. Prochaszka J.
 szertár; gyszerezés, Tabán. gyszertár; kereskedése;

valamint a következő magyarországi t. cz. czégekkel, és a hozzá kapcsolt részekben:

A.-Kubin: Tyroler és Schlesinger.
 Almas: Koby Beck.
 Alföhl: Lange Károly.
 Arad: Tedeschi J. Ad. Sobáffer gysz. Elias Armin és Jul. de Schwelengreber.
 Baan: Ochs Samu.
 Baja: Klenauz és Babocs.
 Bartha: Wanik és társa.
 B.-Gyarmat: Havas Gyula gysz. Beszterce: Kelp Fr., Dietrich és Fleischer.
 Beszterce-Bánya: F. Gollner.
 Bonyhád: Straicher B.
 Brezobánya: Gollner és fia.
 Bőszörmény: Lányi M.
 Brázó: Nagl L.
 Brassó: Stenner F., Jekelius F. gysz. és Fabik Ed. gysz.
 Csakortnya: Káráz A.
 Csongrad: Bányai Antal.
 Csakvar: Lukács Gyula gysz.
 Debreczen: Czank József, Rothschneck Em. gysz., Geréb és Hannig.
 Déva: Bosnyák A.
 D.-Földvár: Nádhera P.
 Dees: Krémer S.
 D.-Bogsan: Brayer Ad.
 Érsekújvár: Latzko F. és fia.
 Eperjes: Pap J. S. és Holenia Gyula.
 Eszék: Czurda Rudolf gysz.
 Eger: Piller J.
 Esztergom: Radolf M. F.
 Fácser: Hirschl D.
 Fehértéplom (Bánát): Siegel J. H.
 Fogaras: Megay G. A. gysz.
 Gyöngyös: Mersits János gysz.
 Georgenberg: Hensch Ed.
 Göllicz: Fischer C. E.
 Győr: Néme by Pál.
 Gy.-Szt.-Miklós: Fröhlich E. Oláh és Hain.
 Gyula: Orley Istv. gysz. és Winkler F. E.
 Hőgyész: Rausz W. és fia.

H.-M.-Vasarhely: Braun J. Hommona: Feuermann S. Heves: Blau J. Iglo: Tirscher G. gysz. és Hajts János. Jolsyag: Winter Alex. Jolva: Maletzer A. gysz. Kalooca: Behr Lipót B. és Bruder és Horváth Károly gysz. Kaposvár: Kohn Jak. Kassa: Eschwig E. és fia, Quirfeld K., Münster Gyula és Megay G. A. gysz. Késmark: Generich A. gysz. és Faikiss J. gysz. Keszemét: Milboffer J. gysz. Komárom: Belloni A. Kisujzallas: Nagy S. Kolozsvár: Wolf J. gysz. és Engel J. gysz. Kőrmöcz: Ritter J. özvegye. Kun-Szt.-Miklós: Csappó G. Kőszeg: Brindl J. gysz. Kézdivásárhely: Fojér L. Képp: Csordán A. Losonc: Plichta L. gysz. Lőcsén: Zeller István gysz. Lubló: Glats J. Lugos: Schiesler A. fia Léva: Boehman E. gysz. Mako: Nagy Adolf gysz. Magyar-Ovár: Czeh S. Marzall: Izstl Nándor. Marosvásárhely: Fogarassy J. Mező-Kövesd: Klein József és társ. Miskolcz: Medveczky F. gysz. Forty és Tömlő és Pasteriner F. Munkacs: Haupt J. L. és Horowitz S. Malaczka: Böhrich J. gysz. Mohács: Deutsch Ant. Nagy-Bánya: Haracek J. Nagy-Abony: Lukács A. gysz. Nagy-Károly: Schöberl C. N.-Halmagy: Neubauer J. Nagy-Mihály: Brenning F. és Albrecht Ede. Nyirbator: Legányi E.

Nagy-Varad: Huszala M., Janky A. és Perits Lajos. Nagy-Kanizsa: Rosenfeld A., Schwarz Ad. és Rosenber F. Nagyklinda: Manojlovitz P. Nagy-Szeben: Zohrer J. F. és Burz J. Nyiregyháza: B. Reich és Pavlovits Imre. Nagy-Becskerek: P. Arseno vits és Böhm Isr. Nagy-Röcze: Nandrássy M. Nyitra: dr. Láng E. gysz. Nagy-Kálló: Mandl S. Nagy-Enyed: Horváth F. Olasz (Wallendorf): Roth R. Oravtza: Schnabel Gy. Oroshaza: Benedik József. O-Orsova: Böhm K. könyvk. Paks: Flórián J. Pancsova: Huber J. Papa: Bermüller J. Pécs: Zach K., Szolnay W. és E. Lechner testvérek és Kovács M. gysz. Pétervárad: Junginger L. C. Pozsony: Grossmann A. F., Fischer János, Kiss Clarus irgalmas rendgysz., Heinrich F. gysz. és Keszler Gy. Putnok: Fekete F. gysz. Reps: Szentpéteri János. Rimaszombat: Krátschmar K. és Imre István. Rozsahely: Jureczky gysz. Rozsnyó: Feymann Antal. Rom-Lugos: Popovits J. Sassin: Múke A. gysz. Segesvár: Mitzelbacher és fia. Selmeez: Dimák J. C. Szobathely: Tempel F. és Pillich F. gysz. Szekesfehérvár: Deutch R., Legmán A., Braun J. gysz. és Diebala György gysz. Szamosújvár: Piacintár G. és fia. Sz.-Egerszeg: Iszó F. gysz.

Szarvas: Réthy V. Szathmar: Weisz J. Szabadka: Farkas J. és Simony J. 1235 (5-12) Szeged: Kovács Alb. gysz. és Burger és Dörner. Sz.-Udvarhely: Kauntz J. A. Szentos Várady Lajos gysz. Szereda: Gozay A. Szepl.-Váralja: Steller Nándor. Sz.-Keresztur: Binder M. Szasz-Régen: Kinn Ján. G. és Wachner T. Siklós: Holmik F. gy. Szilgh: Tynrauer G. és Beer és társa. Szin.-Váralja: Weisz M. Sz.-Somlyó: Kuszka Ign. Szoboszló: Tury J. Sopron: Eder F. gysz. Pachhofer L., Moxay A. gysz. és Reckert D. gysz. Szolnok: Horánsky Istv. gysz. S.-Szt.-György: Sigmond és Bogdán. Temesvár: Quiriny A. gysz. Peucher J. E. gysz., Jahner K. gysz. és Kuttm M. T.-Szt.-Marton: Soltesz L. Thorda: Rigó J. Friedr. Trenesén: Kulka Izid. Topolya: Sárkány L. gysz. Ungvár: Liskay J. Uj-Becser: Weltscha jun. Ujvidék: Brammer M., Stefanovicz L. és Ratkovicz Istv. Vagujhely: Löwinger S. Versecz: Fuoch J. és Moldvanyi Sandor gysz. Varsád: Halter A. gysz. Vukovprem: Guthard fia. Vukovar: Kraicovics A. gysz. Zenta: Wuis testv. Zomboly: Schnur Fer. Józ. Zombor: Popirs J. és Faicome Gyula. Zagrab: Cejbeck J. J. gysz. és Hegedus Gyula. Zimony: Joannovicz A. D.

Ca. és kir. szab. szabolcsos, a maga nemében egyetlen hatású patkány- és egerirtószert. Egy bádog doboz ára 1 ft., 6 doboz 5 ft. o. é.

Ca. és kir. szab. gyökereken ható poloska-irtószert, butorok számára. Egy üveg ára 40 kr., 6 üveg 2 ft. o. é. Földmulhatlan hatású poloska-irtószert, falazat számára. Festsénel, meszelésnél vagy falak mázolásánál a fertékbe, mészebe vagy vakolatba keverésre alkalmas. Egy pintes üveg ára 1 ft., 6 pintes üveg 5 ft. o. é. 1 pintes üveg elégséges egy középnyagú szobára.

Specialitás, kitűnően biztos és gyökeresen ható stab-bogár (Heimchen) irtópor. 1 csomag ára 30 kr., 6 csomag ára 1 ft. 50 kr.

Valódi persarovar por, a bolhák, molyok, legyek, hangyák stb. kiirtására. Egy nagy üveg ára 40 kr., 6 nagy üveg 2 ft. o. é. — Egy kis üveg ára 20 kr., 6 kis üveg 1 ft. o. é.

A legesélyesebb megrendelések is, a illeték beklédése vagy utánvét mellett, pontosan teljesítenek. Minden cikkez a szükséges használati utasítás mellékelve van.

Nagybani árszabályok a t. cz. gyszertés és kereskedő urak kiváratára díj- és bérmentesen megküldetnek.

Allolirt gyár, kolosónos meg- egyeztetés folytán, egyszersmind városi házak, falusi birtokok, gyárak, áruárktárak, kórházak és egyes helyiségeknek szentgizetése által a nevezett fergekeltő megfizetésére keszesség mellett vállalkozik. 1292 (8-24)

Azon hatékony eredmények kö- zül, melyek fergeirtó szereim alkalmazása által elértettek, csupán a következőket vagyok bátor kiemelési: a nagy, kir. miniszter-elnökség és nagy, kir. belügy-miniszterium palotái; továbbá Pestenél Agoston és Pestetich Dénes grófok palotái stb.

Szamos megrendelést vár:

REISS B.
 magyar, kir. szab. vegy-szerek gyára s fergek gyökere szabolcsos.
 Pesten, három korona-utca 9. sz.

Ajánlat.

Két szabadalmazott találmánynak eladására; avagy gyártás uraknak részvényes társnak, méltányoló felkarolására.

Egyike: harang-korona felszerelés, melynek sikeres eredményéből már több egyházaktól jó bizonyítványokkal bírok.

Másika: szántó-eke, ki még ugyan javítás alatt van. 1218 (1)

Ha valaki szándékozná, egyiket vagy másikat megvenni, vagy pártfogás alá véve társnak elvállalni; méltóztassék tulajdonosságát jelentkezni.

Lakik Pesten, Józsefváros, tavaszmező-utca 20. sz. a.

Korszerű ujkönyv.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik szám alatt), megjelent és minden könyvtárban kapható:

A politikai pártok.

Bluntschli J. K.
 után fordította és jegyzetekkel kísérté Ballagi Géza.

Tartalom: I. Mit értünk politikai párt alatt? A hivatalnokok pártállása, Faksió. II. A pártok nevei. Pártnevek. Felemes-pártok. III. Az ultramontán párt. IV. Stahl pártelmélete. V. A Rohmer-féle pártelmélet. VI. A radikalizmus. VII. A liberalizmus. VIII. A konzervativizmus. IX. Az abszolutizmus. X. A politikai lélektan alapelvei általában.

(8-rét, 200 lap). Ára 1 ft. 50 kr.

Walser Ferenc
 gép- és tűzoltó-szerek gyára,
 harang- és érc-öntődéje

Pesten, a király-utca végén, a polg. fővölgy dévél szemben — ajánlja a t. közönségnek mindenemű tűzoltó- és kerti fecskendők, szivattyúk és kut-eoóveit; valamint új szerkesztett öntözö-eszközöit s mindenféle eoóveit és tűzoltó készületeit is.

1233 (15-24)

Megrendelhető az alólirt kiadó-hivatalnál.

Kossuth Lajos tisztelőinek ajánlva!

Kossuth Lajos és Ihász
 gyönyörűen és meglepően talált
arezképe.

Ára 2 forint.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában
 Pesten, egyetem-utca 4-ik sz. a., 1-ső emelet.

MI alólirtottak

a nagy közönség érdekében kedves kötelességünknek tartjuk az általunk már több ízben is kitűnő és szolidnak megismert **Brauswetter** János chronometer és műórás urak 25 év óta fenálló óra üzletét **Szegeden** (szülővárosában), készséggel és részrehajlatlanul a legmelegebben ajánlani. — Kelt márcziushóban 1872.

1. Aczel Károly, H.-M.-Vasarhely. Aigner Gy., gysz. Várados. Angyal Dénes, Nagy-Varadon. Bouray F. órnagy a 46. sorerz. 5. Begyáts Lénahrd, lelk. Iszegesen. Bosnyák Károly, Holdmészen. Csarmelényi Iván, ügyv. Szegeden. Chován Zsigm., népt. Szarvason. Ernyösy L., főgymn. ig. Szegeden. 10. Fogarasi Gábor, tanár Keczaon. Fábán J., lelk. B.-K.-Szöllösön. Dr. Freibeisz Ign., Pesten. Gottlieb Vilmos, Kir.-Darócson. Greszl J., tanító N.-Stamoron. 15. Gál Imre, ref. lelk. N.-Kerekén. Dr. Grünwald József, Pesten. Holczler L., urad. sz. Szeghalmon. Katkics J., kasznár Dézsánfalván. Köhler Andr., ref. tanító Gönczön. 20. Katona A., főmérn. T.-Kanizsán. Kovácsics E., erdész Doroszlón. Kalmár Gy., lelkész Horgoson. Dr. Klein Fülöp, ügyvéd Pesten. Lázár G., m. k. postam. Veránron. 25. Dr. Löw Lipót, főbíró Szegeden.

Markó S., jegyző Fok-Szabadin. Molnár Lajos tanító Uj-Késkán. Mátyás P., ny. adó-ellen. Szolnokon. Neizer János, lelk. Rézbányán. 30. Paál N., r. k. lelk. Sebeshelyen. Reichmann József, Tisza-Lökön. Dr. Reinitz Márk, Pesten. Rényi József, ügyvéd Tésoson. Rapcsák J., jegyző Orosházán. 35. Szalmásy G., gym. tanár Karczag. Sándor J., építész Sebeshelyen. Szabó P., főoktató N.-Kerekén. Dr. Singer M., korh. főorv. Szeged. Schlesinger Márk, Malomvizon. 40. Schulhoff J., száz. Mezőhegyesen. Sárly Szilárd, T.-Egyeken. Sohajda János, Sáros-Patakon. Schiffer, m. k. postm. H.-Hegyesen. Schuller József, keresk. Szabadkán. 45. Török A., p. ü. titkár Kassán. Tamaskovits F., jegyző Vasádon. Treszky I., m. k. postag. Karczag. Tatár Nagy M., tanító Magy-Itteb. Weitzfeld Illás, ügyvéd Pesten. 50. Weisz Móríc, ér. Pesten.

Szantalanászor történi, hogy csupán csak előítéletből mel- lözötték a kivásorai magánk valódi érdemet szerzett és kímélt művész és honfi; mert többnyire a bécsi órakereskedők mindent igéro és ázó hirdetéseinek hitelt adva, oly súlyt szerkezték, hasznavehelen órák vásároltatnak, melyek — mit az alólirtottak gyérzése is bizonyíthat — igenis játékszerek, de óráknak semmi esetre sem nevezhetők; ezen a szándékossal határos eljárás ellen kötelesség erélyesen felszólalni, és mindenkit óvatosságra inteni.

Kitűnő jószágú órákat vásárolni vagy javíttatni a közönség tapasztalása szerint tehát, egyetlen biztos forrás

Brauswetter János
 chronometer- és műórásnál az első valódi kules nélkül föluzható remontoir inga-órák szabadalmazott föttáldója, ki az 1871-ik évi londoni világkiállításon díszokmányon lón kitüntette; továbbá külföldön, különösen pedig a francia Svájcz órágyárakban 12 éven át az óraművészet minden titkát magávé tette és a hozzávaló gépekkel el van látva, valamint Münchenben is az elméleti és gyakorlati vizsgát eddig még senki által meg nem közelített sikerrel végezte.

Férfi-órak.	Frt.	Férfi-órak.	Frt.
Ezüst hengeróra 4 rubinnal	10-12	Arany horg. ór. duplatokk.	62, 65, 70, 80
» » aranyzöld. ugról.	13-14	» valódi remontoir horgonyórák	
» dupla tokkal	15-17	» kristályüveggel	65, 70, 80, 90
» kristályüveggel	15-16	» ugyanaz dupl.	100, 110, 120, 160.
» horgonyóra 15 rubinnal	16-18	Hölgy-órak.	
» dupla tokkal	18-20-22	Ezüst hengeróra 4 rubinnal	13-16
» angol horgonyóra 15 rubinnal	18, 20, 22-24	Arany órák 3-mas számú (18 karatos)	
» ugyanaz dupl.	22, 24, 26-28	» hengeróra 4 és 8 rubinnal	25,
» valódi horg. remont. felülél föl- huzható kristályüveg.	30, 32, 35.	» ugyanaz dupl.	27, 30, 33.
» ugyanaz duplatokkal	35, 37-40	» ugyan. dupla födel.	38, 40, 45, 48.
Arany horgonyóra 3. szám. (18 kar.)	36, 38, 46, 50.	» horgonyóra 15 rub. 42, 45, 48, 50.	
» horg. duplatokk.	55, 58, 65, 70.	» ugyanaz duplat.	50, 52, 58, 60
» horg. kristályüveg.	42, 45, 55, 65.	Serkentők, órával együtt 7 ft., gyer- tyagynjótóval 10 ft., 8 napos 12 ft.	

Inga-órak legnagyobb választékban saját találmányu új készülék- kel, melyeknek a tokon kívül legyen az 1-2 vagy 3 nehezékek mind egyszere- re föluzni, ugyszintén megindítani és a mutatókat igazítani lehet. Körülményes leírás és árjegyzék kíváratra ingyen beküldetik. 1293 (6-0)

10 évi írásbeli jótállással szóló iratot kap minden óra vétője. 5 évi pedig minden javítás megrendelője használati utasítással együtt.

A szobórakat függő és főkő, egyszóval minden helyzetben és rázkódásban, arányosan és pontosan szabályosva adom által a közönségnek.

Arany és ezüst órák, láncok s m. l. ellenőrhivatal által megvizsgál- vák s minden nemben át és a legdiszesebb vésztékben kaphatók. Ezüst óráláncok 3-8 frtíg, hosszuk 6-15 frtíg, 3-mas számú aranyláncok rövid 18-70 frtíg, hosszú 35-100 frtíg. Talmiaraz. bronz- és acélláncok is kaphatók. Tárgyak, melyek nem tetszenének, kicserélhetnek. Órák, arany és ezüst a legmagas árig cserébe elfogadhatnak. Vidéki megrendelések a pénzeszege előlege beklédése, vagy utánvét mellett pontosan teljesítenek.

Hely szűke miatt időnként megújított névsorozat.

Az általánoson jónak elismert valódi s egészen frissen érkezett

SCHNEEBERGI NÖVÉNY-ALLOP
 mell- s tüdőbetegek számára.

továbbá: rekedtség, náthaláz, ingerköhögés, mellszorongás, elnyálkosodás, torokgyuladások s nehéz légzés ellen, — mindenkor friss minőségben kapható: **PESTEN:** Török József gyszertés urnál a király-utczában, — dr. Wagner D. gyszertésznél a városi-uton, — Thalmayer A. és társa, — Ozetszky F., — Schirk J., — és Gerhardt A. uraknál.

BUDÁN: Schwarzmeyer J. gyszertés urnál.

Aradon: Probst F. J. Kolozsvárt: Megay M. C. S.-Sz.-Györgyön: Ötvös P. Aszódon: Sperlagh J. gy. Kőrmöczön: Draskóczy gy. gyszertés. Sopron: Voga és Rupp- recht. Bajan: Klenauz J. gy. Karolyfehérvár: Fischer E. Kubinban: Stojánovics. S.-A.-Ujhelyen: Deutch J. Brassóban: Gyertyánfy Fa- bick és Jekelius gysz. Kun-Sz.-Miklós: Stoits A. Lugoson: Arnold J. Sasvár: Mücke A. gy. Battonyán: Bignio K. Mediason: Breiner K. Segesvár: Misselbacher J. Belgradon Nicolacovic test. Mosonban: Pranter J. gysz. Serajevóban: Gyuleka N. G. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Miskolczon: Spuller J. gysz. Szekesfehervár: S. A. Ujhelyen: Deutch J. Szabolcsban: Kubányi F. Debreczenben: Göltl N. gy. Mohácsoson: Kögel D. Szobathelyen: Mitter- maier gyszertés. Deesen: Krémer S. Nagybányán: Horacsek J. Mátyásfalván: Horacsek J. Nezeidörben: Fuchs J. Devecserben: Hoffmann B. Nyitra: dr. Láng E. Eszéken: Kávilovics gysz. Nyiregyháza: Hönisch Ede. Eperjesen: Zsembery Ign. gyszertés. Nagy-Becskereken: Nedei- kovics és Haidegger. Ersekújvár: Conlegner Ign. gyszertés. Eszéken: Thürner fiai és Desasthy gyszertés. Győrött: Brunner F. Gyulan: Lukács gy. Nagyikinda: Komka A. J. Haczfeld: Hagelschmidt V. Hátzsegen: Mátyes B. gysz. Nagyaradon: Janky A. J. Jolovszon: Mikulási T. Jánosháza: Kuna gysz. Jolsván: Maletzer gysz. Kaposvárt: Schröder J. gy. Kőszegen: Strohle gysz. Károlyvárt: Benich J. Kis-Martonban: Kodolányi gy. és Spatay A. Kassán: Eschweg E. Késmark: Generich C. és A. Kecskeméten: Papp M. Karánsebesen: Weber A. gy. Karolyfehérvárt: Fischer Ed. gyszertés.

Egy üveg ára 1 forint 26 krajczár. 1287 (2-6)

Ugyanezen bizományos uraknál kapható:

Legjobbtele **Dorsch-májolaj**, valódi gyögysszer- tyukszem-tapasz, Lobry és Parton-tól Utrechtben, a skrofulák s bőrküvégek sat. gyögytására. Egy üveg ára 23 kr. Schmid os. kir. főorvostól, egy skatulya ára 23 kr.

Dr. Behr ideg-extractusa. mell- s tüdőbetegek számára. Egy üveg ára 87 kr.

Stiria Stub-havas-növény- nedv

Die „Zeitschrift für gerichtliche Medicin, öffentliche Gesundheitspflege und Medicinal-Gesetzgebung“ bringt in Nr. 48 vom 27. November 1866 über „Schneebergs Kräuter-Allop“ Folgendes:

„Der aus Alpenkräutern bereiteite „Schneebergs Kräuter-Allop“ des Herrn Apothekers Bittner in Gloggnitz, und Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, ist bei allen katarrhalischen und entzündlichen Krankheiten der Respirations-Organe ein vorzügliches Unterstützungsmittel. Er mildert besser als alle anderen Symparten jeden Reiz im Kehlkopf und wird bei acuter und chronischer Heiserkeit, bei empfindlichen Affectionen der Schlingwerkzeuge, beim Lungen-Katarrh, dem Keuchhusten u. s. w. wegen seiner vorzüglichen einbüllenden, besänftigenden und reizmildenden Eigenschaften mit günstigem Resultate angewendet.“

Föraktár: **BITTNER GYULA** gyszertésznél Gloggnitzban.

Előfizetési fölhivas

GYORS-POSTA
 czimü
 politikai, társadalmi és közgazdasági naplap
 1872. 2-dik felévi folyamára.

Kiadói szó.

A „Gyors-Posta“ előfizetési ára a régi:

Félévre (azaz: julius—december) 6 forint
 Negyedévre (azaz: julius—szeptember) 3 „
 Egy hóra 1 „

Ki nyolczat gyujt, annak értékes könyvekkel kedveskedünk.

Kedvezmény!

A „Gyors-Posta“ előfizetői a kiadó intézkedése folytán a jövő felévben is ugyan- azon kedvezményben részesülnek, mint a folyó év 1-ső felévi folyamában, t. i. az „Uj Regelő“ czimü vállalatot, mely felévben 12 füzetben (évenként 24 füzet) jelenik meg s válogatott értékes regényeket tartalmaz, félévre 3 ft. helyett: 2 ft.ért, évnegyedévre 1 ft. 50 helyett 1 ft.ért rendelhetik meg.

A „Gyors-Posta“ kiadó-hivatala.
 (Pest, egyetem-utca 4-ik szám alatt.)

Báró Eötvös József

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvtárban kapható:

Vachott Sándorné.

BABÉRLOMBOK.

Báró Eötvös József műveiből.

(8-rét, XXXIX., 504 lap, báró Eötvös József arcképével.)

Ára füzve 4 ft., diszkötésben 5 ft.

Eötvös József báró arcképe.

Fénykép után kőre rajzolva Barabástól Pesten.

Folio. Ára 1 forint osztr. ért.

irodalmi emléke.

A maga nemében egész Európában
a legnagyobb és sok- oldalalag kitűnő

FOGL E.-féle

első cs. kir. udvari fehérmű gyára Bécsben.

Raktárak:

25 Mariahilf, 25
Hauptstrasse.

Stadt, Körnerstrasse 27,
Ecke der Himmelfahrtsgasse,
„zum Erzherzog Karl.“

mely szoros értelemben vett szilárdsága minden darabon számokban látható árak, s gyártmányainak roppant mérvű előállítását által már annyira vitte, — hogy a nagy-bani kivitel, valamint a kisebb részletekbeni eladást illetőleg semmiféle kérekedő kereskedő által elérhetőt, ezenfelül teljes jóállás mellett rendkívüleg olcsó s leg-jobb minőségű árucikkeket nyújt, s biztosít t. cz. vevőinek.

Levélbeli kívánatra a megrendelések vidékre gyorsan és pontosan esz-közöltetnek, s a nem teshet illő darabok visszavétnek.

Angol chifon-ingek gallérral vagy a nélkül, szebbek mint a vászon ingek (levélbeli megrendelésnél a nyak környü-let mértéke megkivántatik), darabja 1 ft. 80 kr., 2, 2.50, 3—3.50, a legcsinosabb s leggyakorlatibbak.

Rumburgi vaszon férfi ingek (anyak-mérték megkivántatik) 2, 3, 4, 5, 6 ft. a legjobbak.

Gallérok, legújabb minta, 1 tuczat ára 2, 3—4 ft. (a nyak-mérték megkivántatik).

Férfi nyakraválók vagy salon nyak-kötők, darabja 75 kr., 1, 2, 3 ftig.

Férfi lábravalók 1 ft., 1.50, rumburgi vászomból 2, 2.50, 3 ft., lovag-szabás, francia vagy magyar mintára.

Merino pamut egészségügyi ujjasok (Jacken) 2, 3, 4 ft., selyemből 6, 7 ft., köd-mönös vagy szövött lábravalók 2, 3—4 ft. (vél a kősvény ellen.)

Női vaszon-ingek, simák, 1 ft. 50 kr., 2 ft., finom hurokvarrással 2 ft. 50 kr., valamint svájci forma, egészen új min-tára himzéssel 3 ft., 3.50, 4, 5 ft., ugy-szinte legfinomabb rumburgi vászon és bat-izs-ingek himzéssel s csipkével 6, 8, 10 ft.

Női éjjel vagy téli vaszon-ingek hosszú ujjal 3 ft. 50 kr., himzéssel 6—7 ft.

Női lábravalók, vászon, perkal vagy barchetből 2 ft., 2.50, 3 ft. himzéssel.

Női pongyola vagy éjjl corsettek, 2 ft., 2.50, francia batizsból, himzéssel 3 ft. 3.50, 4 ft., (a nyak környület-mér-téke kivántatik).

Levélbeli megrendelések (bármely nyelven írva) a pénzbeiktüdése vagy postai utánvét mellett jóállással mindenhol s a legpontosabban eszközöltetnek.

A megrendelési levelek ekép czimzendők:

E. FOGL, Wien, k. k. Hoflieferant,
(Mariahilferstrasse Nr. 25.)

50 ftig terjedő bevásárlásnál, 6 db. batizs-kendő és 1 him-zett női-garnitúra ráadásul ingyért adatik.

1282 (8—12)

A „VICTORIA“

biztosító-társaság,

mely Kolozsvárott 1865. évben alakulván, 1870. zárszámlája szerint máris
3.200,059 ft. 54 kr. biztosítékl alappal bir
biztosításokat elfogad:

I. Tűzkárok ellen.
II. Szállítványi áruk, utoni károsodás ellen.
III. Jégkárok ellen, mindennemű természetekre. Végre:
IV. az ember életére,

minden módozatokban a legkedvezőbb feltételek és olcsó díjak mellett.

Életbiztosítási példák:

I. Ha valaki családjának vagy kedvezményezettjének halála esetén fizetendő 1000 ft. tőkét biztosítani ohajt, fizet:

Egy 25 éves 19 ft. 70 kr., egy 40 éves 31 ft. 70 kr., egy 55 éves 59 ft. 30 kr.
» 30 » 22 » 70 » » 45 » 39 » 10 » » 60 » 75 » 60 »
» 35 » 27 » 20 » » 50 » 47 » 60 » » 65 » 103 » 50 »

évenkénti díjat.

II. Ha valaki gyermekének 18., 20. vagy 24. koréban fizetendő 1000 ft. kihá-zasítási vagy neveltetési tőkét biztosítani ohajt, fizet:

Egy 1 éves gyermekétől	18 koréig	20 koréig	24 koréig
	40 ft. 20 kr.	33 ft. 60 kr.	24 ft. 70 kr.
» 2 » »	44 » 10 »	36 » 70 »	26 » 50 »
» 3 » »	48 » 50 »	40 » 10 »	28 » 80 »

évenkénti díjat. A gyermek elhalálása esetén a befizetett díjak visszatérítetnek.

III. Ha egy jelenleg 28 éves férj és 22 éves neje valamelyik elhalálásakor, a túlélő részére fizetendő 1000 ft. biztosítási ohajt, fizet 31 ft. 30 kr. évenkénti díjt. Ezenkívül elfogadja a

tulélési csoportok (Assotiatio) biztosításait is.

Minden biztosítási miveleknél a biztosítottak, már az első évtől kezdve a társaság 50% nyeresémben részesítetnek.

Egyéb módozatokra nézve s különben is mindenekben bővebb felvilágosítással szolgálnak a társasági felügyelők, vidéki ügynökök és

a „Victoria“ biztosító-társaság
vezérügynöksége Pesten, (régii posta-utca 2. sz., 2. emelet).
Utannyomás nem díjaztatik. 1189 (15—26)

Előfizetési felhívás.

A „Szabadság mint a népszázlója“

és

A „Csoda-bogar“

1872. 2-dik, felévi folyamára.

Az új félev kezdetével

A „Szabadság mint a népszázlója“ és „Csoda-bogar“ ezentul pénteken dél-után már postára fog adatni, hogy vasárnap a legtovább lakók is megkaphassák.

Előfizetési feltételek a régiék maradnak, mindkét lapra:

Fél évre (július—decemberre)	3 ft. — kr.
Negyed évre (július—szeptemberre)	1 „ 50 „

A pénzes leveleket, vagy utólványokat a „Szabadság mint a nép százlója“ és „Csoda-bogar“ kiadó-hivatalában kérem czimeztetni. Egyetem-utca 4-ik szám alá.
Pesten, június hó 1872.

A kiadó-hivatal.

Érdekes ujkönyv.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-dik szám alatt), megjelent és minden könyvtárban kapható:

A talmudzsido.

Minden rangu zsidó és kereszténynek megszívlelésül bemutatja.

Dr. Rohling Ágost.

Az eredetinek harmadik kiadása után magyaritá

Gemini.

Tartalom: A) Előzmények. 1. A mai álláspont. 2. A „Talmud“ elnevezés. 3. A zsidók isteni könyvnek tartják a Talmudot. — B) A talmudzsido romlott hittana. 1. Istenről. 2. Az angyalokról. 3. Az ördögkről. 4. Titkok. 5. A lélekről. 6. A paradicsom- és pokolról. 7. A Messiásról. — C) A talmudzsido romlott erkölestana. 1. A felebarátról. 2. A tulajdonról. c) A világalalom. b) A család. c) Talált jószág. d) Uzóra. e) Az élet. f) A nő. — 3. Az eskü. 4. A keresztények. D) Századunk. — E) Itélet.

Ára füzve 80 krajczár.

27-ik szám. Tizenkilencedik évfolyam.

Vasárnapi Ujság.

Pest, július 7-én 1872.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt.
Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 frt. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyszer hasábjott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy öbbszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bésben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Hansenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. —

Patterson J. Arthur.

Nem lehet tagadnunk, hogy legnagyobb befolyással alkotmányos fejlődésünkre jelenleg Anglia bir. Az ugyanazon okok ugyanazon eredményei gyanánt szereplő fejlődési menetek azonossága történeti irányunkat oly annyira összecsatolta a nagy nemzetével, hogy a logikai egymásután a hasonló haladást bizonyos mérvig jövőben is követeli.

Azt sem lehet félreismernünk, hogy alig van nép, mely nagyobb rokonszennvel fordulna felénk. Mintha az alkotmányos és lelkiismeretszabadsági hosszas harcokban szerzett küzdelmek verték volna szorosra a szellemi lánczot: mindannyiszor éreztük legalább a rokonszenves hang melegét, valahányszor küzdelmeinkben elhagyatva, fájdalomkban elcsüggedve állottunk. Mi indította Cobdent, e nemes szívu férfit arra, hogy agitáljon városról-városra egy bukott ügy mellett, két, akkor barátságos és hatalmas kormány kölcsöne ellen lárnozva föl a közvéleményt; mi indította lelkesedésre a Kossuth személyében képviselt magyar ügy mellett a tömeget, hanemha azon összefüggés, melyet az eszmeáramlatot megértő népek létesítenek szellemileg maguk közt, kik tudják becsülni a hosszasan védett, lassan szerzett jogokat, a történelmi fejlődés azon kin-cseit, mikkel széles e világon csak két nemzet bir: egy dús-guzdag s a világ ura, az angol, s egy — mért ne mondanók, szellemiereje öntudatában szintén hatalmas kis nép: — a magyar. S talán nem is lehet nagyobb büszkeségünk, szel-lemi erök tulsúlyának nagy-gyobb bizonyítéka, mint hogy e kincset, századok harczaín, kedvezőtlen körülmények kö-zött ép ugy megtartottuk, mint a világ leg-hatalmasabb nemzete. E tényre bátran hivatkozhatunk bármely néppel szemben, mely, — mint némely német író teszi, — barbársá-gunkat veti szemünkre. S e tény ismét egyik bizonyítéka annak, hogy nincs mit

csüggednünk: fajunknak nemcsak jövője, de jelene is van, s elfogulatlan meggyőző-désünk szerint a magyar fajt a legfényesebb helyek egyike illeti meg az összes művelt világ nemzetei között.

A rokonszenvenek, melylyel Anglia vi-selтетik irántunk, jele az is, hogy nincs egy irodalom sem, melyben oly sokszor lettek volna ismertette a magyar viszonyok, mint az angolban; s ha jelenleg Patterson Arthur személyében azon angol író mutatjuk be, ki mindazok közt, kik valaha hazánkról ír-tak, a legigazabb képet nyujtotta rólunk:

PATTERSON J. ARTHUR.

zók unalmas hazugságai, kik commis voya-geuri minőségben pár órát tilve magyar vasuton, a berlini „Nat. Zeitung“ vagy az augsburgi lap hasábjain öntik ki pletyka-ságuk sületlenségét.

Patterson Arthur Londonban 1835. jun. 7-kén született, s így még nincs túl élete de-rekán. Ifju éveit Walesben Radnor megyé-ben töltötte, hol egész 18 éves koráig csalá-di nevelésben részesült, különös elősz-rerettel foglalkodva a klasszikus nyelvek tanulásával. 1855. októberén jött a cambrid-gei egyetemre, hol 1859. januárján már baccalaureussá graduáltatott. Ugyanezen időtájban jelent meg az indiai kasztokról szóló műve („Essay on Caste“), a mely pályadíjjal tüntettetett ki az egyetem részéről.

1862-ben volt Patterson először Magyarországon, e cso-dálatos időszakban, melynek kedélyállapota, — mint maga is oly szépen beszéli el művé-ben, — nagy behatást tett reá. Azon öt hónap, mit itt töltött, nagyobb részt Pesten és Mis-kolczon töltötte el. Másodszor 1863. decemberben jött, s majd-nem egy teljes évig volt Gö-döllön és Pesten, kirándulást téve Nagy-Váradon át Szilágy-Somlyó, Kolozsvár, Nagy-Sze-ben, Brassó, Székelyföld, Ma-ros-Vásárhely, Nagy-Enyed, Szatmár, Munkács és Sáros-Patakra. A harmadik látogatás majdnem két teljes évig tar-tott: 1865. augusztusától 1867. júliusáig, nagyjából Győr-megyében, Pesten, Szegeden és Debreczenben. Ezen idő alatt jelent meg a „Fortnightly Review“ („Kétheti Szemle“) 1866-ki folyamában három első közleménye Magyarorszá-g-ról, mi alkalmat adott arra, hogy kitünőművét, melyet oly örömmel foga-dott a magyar irodalom „The Magyar, their country, and institutions“ („A magyarok országu s intézményeik“) kidolgozza. E két kötetet ismerik már e lapok mindazon olvasói, kik az angol irodalommal foglalkoznak.